

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Освітня програма	40450 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	158
Повна назва ЗВО	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125674
ПІБ керівника ЗВО	Стрілець Світлана Іванівна
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	http://chnpu.edu.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/158>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	40450
Назва ОП	Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	кафедра педагогіки та методики викладання історії та суспільних дисциплін
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	кафедри Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Чернігів, проспект Миру. 13
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	учитель історії закладу загальної середньої освіти
Мова (мови) викладання	Українська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	345932
ПІБ гаранта ОП	Янченко Тамара Василівна
Посада гаранта ОП	Професор, завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін,
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	t.yanchenko@chnpu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(066)-321-17-21
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Підготовка учителів історії у Чернігові має тривалі традиції. Після заснування у 1916 р. Чернігівського учительського інституту, назва, статус і структура якого надалі неодноразово змінювались, у ньому повсякчас вивчали та викладали історичні дисципліни. Створення у 2009 р. на базі історичного факультету Інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського, який пізніше було реорганізовано у Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, засвідчило визнання його здобутків у освітній та науковій діяльності. Підготовка фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) на другому (магістерському) рівні вищої освіти здійснюється в університеті з 2008 р.

ОП «Середня освіта (Історія)» була розглянута та затверджена Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.). У грудні 2020 р. вона отримала умовну (відкладену) акредитацію. У січні – червні 2021 р. було проведено низку обговорень ОП з метою внесення змін згідно вимог чинної нормативної бази, опитувань та пропозицій стейкхолдерів, здобувачів освіти, випускників ОП. У січні 2021 р. було проведено засідання кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (протокол № 9 від 12 січня 2021 року), на яке була запрошена директорка Чернігівської середньої загальноосвітньої школи № 13 м. Чернігова Ващенко А.В., кандидат історичних наук, яка викладає історію в школі. На ньому обговорювалася ОП Середня освіта (Історія). У травні 2021 р. відбулася дискусійна платформа з обговорення змісту освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Історія), у якій взяли участь викладачі та студенти, які навчаються на ОП (Програма XXIV наукової конференції молодих учених і студентів, с. 7 (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/programa-konferencziyi-2021.pdf>)). У червні 2021 року під час обговорення ОП у засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін взяли участь представники стейкхолдерів – заступник начальника управління, начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Чернігівській області Усік І.А. та вчителька історії Добрянського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Добрянської селищної ради Ріпкинського району Чернігівської області Савченко Л.М., які висловили свої рекомендації щодо оновлення та удосконалення підготовки учителів історії (протокол № 16 від 17 червня 2021 р.). У червні 2021 р. відбулися обговорення ОП за участю її гаранта на кафедрі всесвітньої історії та міжнародних відносин (протокол № 10 від 17 червня 2021 р.) і на кафедрі історії України, археології та краєзнавства (протокол № 16 від 25 червня 2021 р.).

Зміни до ОП, що акредитується, були розглянуті та затверджені Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (протокол № 10 від 30 червня 2021 р.). Впровадження цієї ОП зі змінами розпочато у 2021 – 2022 навч. р.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	9	7	2	0	0
2 курс	2019 - 2020	23	15	8	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	4031 Географія 6267 Музичне мистецтво 5896 Математика 6302 Українська мова та література 20925 Краєзнавчо-туристична робота 20926 Правознавство 24863 Середня освіта (Географія) 33509 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 4030 Фізична культура 6862 Трудове навчання та технології 7289 Інформатика

	<p>8287 Історія 19904 Режисура музично-виховних шкільних заходів 23781 Українська мова та література 23782 Іноземна (англійська) мова 24379 Інформатика 24869 Хореографія 24870 Фітнес 24871 Спортивне тренування 34352 Середня освіта (Біологія.Хімія) 34353 Середня освіта (Хімія.Біологія) 35828 Середня освіта (Біологія та хімія) 36210 Мова і література (англійська) 40058 Середня освіта (Історія) 21589 Графічний дизайн 21588 Дизайн одягу 21587 Автосправа 23779 Українознавство та краєзнавчо-туристична робота 29255 Українознавство 6589 Хімія 19165 Здоров`я людини 24779 Середня освіта (Музичне мистецтво) 24851 Середня освіта (Математика) 24853 Середня освіта (Інформатика) 24860 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини) 24862 Середня освіта (Хімія) 32472 Середня освіта (Українська мова і література) 32473 Середня освіта (Трудове навчання та технології) 32518 Фізична терапія та ерготерапія 34354 Середня освіта (Географія.Біологія) 37355 Середня освіта (Здоров`я людини) 38860 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 40059 Середня освіта (Фізична культура) 42194 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 48158 Середня освіта (Біологія) 5076 Українська мова і література 5668 Фізика 5813 Біологія 23783 Географія 6304 Мова і література (англійська) 24852 Середня освіта (Фізика) 32516 Громадське здоров`я</p>
<p>другий (магістерський) рівень</p>	<p>5897 Українська мова і література та художня культура 6459 Трудове навчання та технології, конструювання та моделювання одягу 6909 Фізична культура 7290 Фізична культура, фізичне виховання дітей дошкільного віку 7325 Мова і література (англійська) 7540 Історія, краєзнавчо-туристична робота 8051 Мова та література (англійська) 21607 Українська мова і література. Художня культура 24796 Українознавство та краєзнавчо-туристична робота 24841 Середня освіта (Математика) 24842 Середня освіта (Фізика) 24843 Середня освіта (Інформатика) 24848 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини) 24849 Середня освіта (Хімія) 24874 Середня освіта (Фізична культура) 28397 Середня освіта (Трудове навчання та технології) 29065 Середня освіта (Музичне мистецтво) 29617 Середня освіта (Біологія) 32687 Середня освіта (Українська мова і література) 33791 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 42200 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 48783 Середня освіта (Мова і література (англійська)) 21605 Українська мова і література. Редагування освітніх видань 21606 Українська мова і література. Мова і література (англійська) 28475 Середня освіта (Хімія) 29019 Середня освіта (Біологія та хімія) 21608 Історія та правознавство 24797 Географія 19911 Режисура музично-виховних шкільних заходів 19913 Художня культура 19914 Методика виховної роботи 35491 Географія 38896 Середня освіта (Музичне мистецтво), (Методика виховної роботи) 38897 Середня освіта (Музичне мистецтво), (Режисура</p>

	музично-виховних шкільних заходів) 21590 Автосправа 21603 Дизайн одягу 21604 Графічний дизайн 24383 Автосправа та інформатика 24385 Дизайн одягу та інформатика 24386 Графічний дизайн та інформатика 7371 Українська мова і література, мова і література (англійська) 24795 Правознавство 33803 Середня освіта (Географія) 40450 Середня освіта (Історія) 4033 Трудове навчання та технології, автосправа 4283 Фізика, інформатика 5596 Історія, українознавство 5809 Українська мова і література, редагування освітніх видань 5894 Історія і правознавство 6266 Фізична культура та спортивно-масова робота 7959 Історія, суспільствознавство 8010 Трудове навчання та технології, автосправа та інформатика 8049 Трудове навчання та технології, конструювання та моделювання одягу, інформатика 24872 Хореографія 24873 Методика спортивно-масової роботи 28396 Мова і література (англійська) та німецька мова 29254 Краєзнавчо-туристична робота 39235 Мова і література (англійська) та німецька мова 39240 Мова і література (англійська) 28476 Середня освіта (Біологія) 29020 Середня освіта (Хімія та біологія)
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47911 Середня освіта (фізична культура, основи здоров'я)

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	45501	16228
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	44827	16228
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	674	0
Приміщення, здані в оренду	591	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	014 СО (Історія) (магістр) ОП.pdf	4CO6WjrHYUzR/ofK+snpPwMguQsYwBGJ9YUGoASUbqU=
Навчальний план за ОП	Навчальний план 014 Середня освіта (Історія) 2021.pdf	Zttoi5Szx3ZmhyWsSfouYoUrFFJl4uD16DzQWxn314=
Рецензії та відгуки роботодавців	Рецензія 2.pdf	BBwt6REaw5QeZMJ5astXfzke6mQ3UDhrF2+JgONzsXg=
Рецензії та відгуки роботодавців	Рецензія 3.pdf	AvA5ugsTkdW3sCASnKmOVEvBQiLuDrwfUEg8dHXtQ7A=
Рецензії та відгуки роботодавців	Рецензія 4.pdf	HUhbfldrLoEQbp+369FpBvLL/VDIvErRKLgGcWEgiec=
Рецензії та відгуки роботодавців	Рецензія 1.pdf	EiBrEWnai1HwsOUVT5NF4anUwEP/Rk/u2v/Bcy2eQnc=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Мета ОП – забезпечити випускникам набуття здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі професійної педагогічної діяльності у закладах освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Особливості цієї ОП полягають у її міждисциплінарному характері, поєднанні дисциплін загальнонаукового, педагогічного та історичного спрямувань; наявності достатнього переліку вибіркових дисциплін, що дає можливість здобувачеві сформулювати власну траєкторію навчання; синергії теоретичної та практичної підготовки. Освітня програма реалізується з використанням сучасних методів навчання і дозволяє отримати знання з педагогічних дисциплін, актуальних проблем української та світової історії та історіографії XX – XXI ст., історичного краєзнавства і формувати вміння застосовувати ці знання у професійній педагогічній діяльності під час уроків історії та в позаурочній роботі. Це дозволило зорієнтувати освітню програму на освітні інновації та практичну педагогічну діяльність учителя історії у старших класах закладів загальної середньої освіти, що є доцільним для фахівців-педагогів, які мають освітній ступінь «магістр». Практична підготовка передбачає проходження практик у закладах загальної середньої освіти, що сприяє формуванню у майбутніх учителів історії професійних компетентностей.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОП полягають у підготовці сучасного висококваліфікованого вчителя історії, здатного оперативнo та адекватно реагувати на сучасні виклики суспільства та освіти, ефективно розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі професійної педагогічної діяльності, здатного до саморозвитку впродовж життя, всебічно розвиненого як особистість, свідомого громадянина, який поділяє цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, здатного зберігати та примножувати культурні цінності. Такі цілі цілком відповідають зазначеним у Стратегії розвитку університету (https://drive.google.com/file/d/oByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZogidW8/view?resourcekey=0-uEgveo-CH84CEM69viV5Sg) місії університету (с. 4), його головним завданням (с. 5-6), цінностям (с.7) тощо та зазначеним у Статуті Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1oA5aM7ijvQqUCXCH8ighNqykWQY_v97W/view) меті та принципам його освітньої діяльності (с. 5-6).

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів вищої освіти та випускників ОП ми виявляємо на різних етапах співпраці та спілкування з ними. Так, у травні 2021 р. нами були проведені опитування студентів, які навчаються на ОП, і випускників ОП. Результати опитування оприлюднені на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/rezultaty-opytuvannya/>). Здобувачі освіти висловлювали свої думки щодо цілей і програмних результатів навчання під час дискусійної платформи з обговорення змісту освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Історія) (Програма XXIV наукової конференції молодих учених і студентів ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського, с. 7 (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/programa-konferencziyi-2021.pdf>)). Під час дискусійної платформи студенти висловили такі пропозиції: збільшення кредитів педагогічної практики; залучення студентів до навчальних і науково-практичних конференцій; формування компетентностей щодо написання наукових статей та інших текстів; використання в освітньому процесі конкурсів педагогічної майстерності, дискусій та інших інтерактивних методів навчання; формування комунікативних компетентностей майбутніх учителів. Ці пропозиції здобувачів освіти та випускників ОП були враховані при перегляді та удосконаленні ОП.

- роботодавці

Представники роботодавців висловлюють свої пропозиції щодо удосконалення ОП під час засідань кафедр та інших заходів. У обговоренні ОП на засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін брала участь директорка школи № 13 Ващенко А.В (протокол № 9 від 12 січня 2021 року). Ващенко А.В. брала участь і в засіданнях робочої групи, де висловлювала думки щодо обов'язкових і вибіркових компонентів ОП, компетентностей, необхідних учителю історії. Ці пропозиції були враховані. У червні 2021 року в обговоренні ОП брали участь начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Чернігівській області Усік І.А. та вчителька історії Добрянського ЗЗСО Савченко Л.М., які висловили свої рекомендації щодо удосконалення ОП (протокол № 16 від 17 червня 2021 р.). Гарант ОП Т.В.Янченко брала участь у засіданні професійної спільноти вчителів суспільних дисциплін ЗЗСО м. Чернігова у межах співпраці згідно з договором між ННІ історії та Центром професійного розвитку педагогічних працівників Чернігівської міської ради. Керівники методичних об'єднань учителів історії шкіл міста, які були присутні на заході, обговорили проблеми та перспективи професійної підготовки учителів історії за ОП «Середня освіта (Історія)». Ці питання обговорювалися і під час зустрічі гаранта ОП з директорами шкіл Михайло-Коцюбинської територіальної громади (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/09/02/zustrich-garanta-op-serednya-osvita-istoriya-zi-stejkholderamy/>).

- академічна спільнота

Учасники освітнього процесу (науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти) беруть участь у роботі науково-практичних конференцій та інших заходах, що організуються НАН України та НАПН України. Доповіді викладачів і студентів почасти стосуються організації освітнього процесу. Так, гарант ОП Янченко Т. і студентка ОП Омельченко Т. у червні 2021 р. взяли участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції в Інституті педагогіки НАПН України «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання» (<http://naps.gov.ua/uploads/files/press/hist-phil-edu-2021.pdf>).

Конференція «Флорівські читання» збирає представників академічної спільноти, учителів-практиків, представників адміністрації шкіл, студентів, що дозволяє обговорити організацію освітнього процесу за ОП 014 Середня освіта (Історія). У 2019 р. у секції «Актуальні проблеми освітньої діяльності в Україні» предметами обговорення стали освітні програми з історії в університетах Британії та Франції, досвід співпраці з Радою Європи в питаннях реформування історичної освіти в Україні, використання ігор, проблемних ситуацій, журнальної періодики, музейно-освітнього середовища та мультимедійних презентацій на уроках історії, елементи акторської техніки і риторичного мистецтва у формуванні педагогічної майстерності викладачів та інші питання, які сприяли підготовці змін до ОП (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/programa-vi-florivski-chytannya-2019.pdf>).

- інші стейкхолдери

Науково-педагогічні працівники, які викладають обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни на ОП, активно співпрацюють з Чернігівською Малою академією наук учнівської молоді (Кулик І.О., Ясновська Л.В., Стрілюк О.Б., Кеда М.К., Юда Л.А., Острянюк А.М., Гринь О.В. та ін.), є членами журі конкурсу-захисту учнівських робіт та здійснюють керівництво їх написанням, з громадськими організаціями, зокрема такими як Чернігівська обласна організація Національної спілки краєзнавців України, ГО «Спілка жінок Чернігівщини», «Асоціація освітян імені Софії Русової», ГО «Вектор Плюс». Співпраця з громадськістю, спрямована на інформування стейкхолдерів щодо формулювання цілей і програмних результатів навчання, відбувається і через ЗМІ: виступи на радіо, телебаченні, використання інтернет-ресурсів.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання ОП узгоджені з основними тенденціями розвитку спеціальності 014 Середня освіта (Історія) у тому, що стосується формування загальних і професійних компетентностей учителів історії та програмних результатів навчання, пов'язаних із викладанням історії у закладах загальної середньої освіти. Зокрема, при їх визначенні було враховано вимоги Професійного стандарту учителя закладу загальної середньої освіти (http://osvita.ua/doc/files/news/787/78704/Nakaz_2736__3_.pdf), сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/nacionalna-ramka-kvalifikacij/rivni-nacionalnoyi-ramki-kvalifikacij>) та Навчальних програм з історії для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

Цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку ринку праці і відповідають його потребам у кваліфікованих учителях історії для закладів загальної середньої освіти. Ринок праці вимагає від фахівців міждисциплінарних компетентностей, що формуються у процесі вивчення обов'язкових і вибіркових компонентів ОП.

Відповідність ОП тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці досягнута завдяки оптимальному визначенню загальних і фахових компетентностей, програмних результатів навчання, поєднанню у навчальному плані обов'язкових і вибіркових компонентів, аудиторних занять і навчальних практик.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

ОП «Середня освіта (Історія)» відноситься до галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Під час формулювання цілей і програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий контекст, що пов'язаний з фаховою підготовкою учителя історії. Саме набуття розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі професійної педагогічної діяльності у закладах освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) є основною метою ОП. Програмні результати навчання, визначені освітньою програмою, що враховують галузевий контекст, передбачають знання провідних засад теорії навчання та методики навчання історії; знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій та їх використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти; здатність використовувати різноманітні форми і методи навчання історії, розвитку та виховання учнів у закладах загальної середньої освіти тощо.

ОП забезпечує підготовку вчителів історії здебільшого для Чернігівської області. Регіональний контекст ОП враховується, зокрема, завдяки тому, що в ОП є обов'язкова навчальна дисципліна «Історичне краєзнавство в закладах загальної середньої освіти». Під час її вивчення студенти розглядають можливості вивчення краєзнавчих матеріалів на уроках історії та при організації позаурочної роботи в школі, зокрема при написанні старшокласниками наукових робіт у МАН, при діяльності шкільних музеїв тощо.

ОП готує учителів історії для шкіл Чернігівщини. У сільських школах (68 % усіх шкіл) існує потреба в таких фахівцях.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП

було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Робочою групою проводиться моніторинг аналогічних вітчизняних та зарубіжних програм. При формулюванні цілей та ПРН була врахована інформація, отримана від науково-педагогічних працівників, які проходили стажування в Європі (Фінляндія, Польща, Литва), брали участь у зарубіжних освітніх конференціях (Бельгія, Литва, Польща).

Вивчення іноземного досвіду також здійснювалось на підставі аналізу діяльності Європейської асоціації викладачів історії «EuroClio» та результатів компаративного дослідження європейських програм підготовки вчителів історії «Civic and History Education Study», де представлені основні моделі підготовки шкільних вчителів історії країн Європи. Науково-педагогічні працівники вивчають європейський досвід інноваційних технологій навчання завдяки реалізації проекту «Європейський освітній простір: можливість та виклики для України» програми Erasmus+ напряму Jean Monnet 611363-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE.

Вивчення іноземного досвіду вплинуло на збільшення кількості кредитів, відведених на педагогічну практику, сприяло використанню на ОП інтерактивних методів навчання.

Було також враховано досвід низки аналогічних вітчизняних ОП, а саме:

Київського університету ім. Б.Грінченка, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова та ін. На підставі їх аналізу було переглянуто співвідношення ОК загальної і фахової підготовки.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти відсутній.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

ПРН за ОП відповідають вимогам сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій:

Знання – спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань. В ОП визначені такі ПРН: знання провідних засад теорії навчання та методики навчання історії (ПРН 1); знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій та їх використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти (ПРН 2); знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень з педагогіки та методики навчання історії на засадах академічної доброчесності (ПРН 3); здатність аналізувати історичні події, явища та процеси у світі загалом та в Україні зокрема (ПРН 11).

Уміння/Навички – спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур;

здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. ПРН за ОП: здатність добирати і використовувати сучасні інноваційні технології навчання історії, виховання і розвитку учнів (ПРН 6); здатність створювати безпечне, рівноправне та психологічно-комфортне освітнє середовище в освітньому процесі та позаурочній діяльності (ПРН 10).

Комунікація – зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. В ОП визначені такі ПРН: здатність використовувати різноманітні форми і методи навчання історії, розвитку та виховання учнів у закладах загальної середньої освіти (ПРН 4); здатність забезпечувати набуття учнями закладів загальної середньої освіти системних знань про факти, події, явища в Україні та світі ХХ–ХХІ ст. з позицій цінності життя людини і досвіду українського державотворення в контексті світового історичного процесу, здатність поглиблювати інтерес учнів до історії як сфери знань і навчального предмета (ПРН 5).

Відповідальність і автономія – управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів. В ОП визначені такі ПРН вміння визначати актуальні напрями педагогічних досліджень, виконувати оригінальні наукові дослідження з педагогіки та методики викладання історії на засадах академічної доброчесності, готувати наукові статті та доповіді з педагогічних та історичних наук, аналізувати інформаційні джерела (ПРН 13); здатність до творчої, самостійної діяльності, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт, створення проектів та їх публічного захисту (ПРН 14).

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем

вищої освіти (за наявності)?

0

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

24

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП відповідає предметній області галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Більшість обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки та циклу професійної підготовки пов'язані з педагогічною діяльністю, організацією освітнього процесу, педагогікою та методикою навчання історії: «Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях»; «Менеджмент у закладах загальної середньої освіти»; «Актуальні проблеми педагогіки»; «Методика навчання історії у старшій школі»; «Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі»; «Історичне краєзнавство у старшій школі». Ці дисципліни становлять 20 кредитів (62,5 % усіх обов'язкових навчальних дисциплін). Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти та науково-дослідна практика становлять 22 кредити (36,7 % усіх обов'язкових компонентів ОП). Під час вивчення цих навчальних дисциплін і проходження педагогічної практики у здобувачів освіти формуються компетентності, безпосередньо пов'язані з професійною педагогічною діяльністю учителя історії, та досягаються відповідні програмні результати навчання. Частина навчальних дисциплін спрямовані на загальну підготовку здобувачів освіти: «Методологія та організація наукових досліджень», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». Вони становлять 9 кредитів (28 % усіх обов'язкових навчальних дисциплін) і забезпечують формування загальних і фахових компетентностей, необхідних для фахівців з освітнім ступенем «магістр», та відповідних програмних результатів навчання. Навчальна дисципліна «Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.» має історичне спрямування, забезпечує формування у здобувачів освіти розуміння важливих історичних та історіографічних процесів всесвітньої історії. Зміст дисципліни фокусується на актуальних проблемах історіографії всесвітньої історії XX – XXI ст., які вивчаються у старших класах закладів загальної середньої освіти. Деякі з названих навчальних дисциплін мають міждисциплінарний характер: «Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі»; «Історичне краєзнавство у старшій школі». Вони поєднують вивчення історичного матеріалу з технологіями навчання у старших класах закладів загальної середньої освіти, що повністю відповідає спеціальності 014 Середня освіта (Історія). Основний фокус, орієнтація, особливості, компоненти ОП, визначені в ній компетентності та програмні результати навчання відповідають галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальності 014 Середня освіта (Історія).

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Завдяки реалізації студентоцентрованого підходу при організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію навчання шляхом вибору навчальних дисциплін, обсяг яких становить не менш 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії враховуються потреби здобувачів освіти в працевлаштуванні. Про це свідчать результати опитування студентів, які зазначають, що поєднують навчання з роботою (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti-navchannya.pdf>).

Студенти можуть навчатися за індивідуальним графіком (Положення про організацію навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком в

Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка – https://drive.google.com/file/d/17hOIUuucoA_iptdpV5qdFEq41H2q_m/view).

Частина студентів поєднують навчання на різних спеціальностях.

Здобувач може формувати індивідуальну освітню траєкторію завдяки вибору бази практики, теми кваліфікаційної роботи, тематики індивідуальних завдань у межах вивчення навчальних дисциплін ОП тощо.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) та Положення про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т.Г. Шевченка»

(https://drive.google.com/file/d/1vsCXCg6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view) здобувач вищої освіти має право самостійно обрати навчальні дисципліни, обсяг яких становить не менш 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

В освітній програмі «Середня освіта (Історія)» на вибіркові компоненти відведено 24 кредити: 2 навчальні дисципліни (6 кредитів) – I семестр, 3 навчальні дисципліни (9 кредитів) – II семестр, 3 навчальні дисципліни (9 кредитів) – III семестр. Обсяг кожної із запропонованих вибіркової дисципліни – 3 кредити, що забезпечує дійсно їх вільний вибір здобувачами освіти і не обмежує його кількістю кредитів. До списку вибіркової дисципліни ОП входить понад 20 навчальних дисциплін, що також сприяє реалізації права здобувачів на вибір навчальних дисциплін. Список знаходиться на сайті ННІ історії (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/katalog-vybirkovykh-dyscyplin/>). Щоб реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін, студенти можуть користуватися і

загальноуніверситетським каталогом вибіркових дисциплін (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>). Вибіркові навчальні дисципліни забезпечують професійне зростання студентів і спрямовані на підготовку конкурентоспроможного фахівця. Для реалізації права вибору здобувачам освіти пропонуються для ознайомлення силабуси навчальних дисциплін, підготовлені науково-педагогічними працівниками, які здійснюють їх викладання. Силабуси дають можливість познайомитися зі змістом навчальних дисциплін, їхніми цілями та завданнями, структурою, обсягом в годинах, формами проведення навчальних занять та підсумкового контролю, таймінгом та політикою дисципліни тощо.

Здобувачі освіти можуть отримати додаткові роз'яснення та консультації з приводу пропонованих дисциплін. Для забезпечення вибору здобувачем вищої освіти дисциплін викладач може робити відкриту презентацію. Для здобувачів освіти першого року навчання допускається проведення процедури розгляду вибіркових курсів у вересні місяці протягом перших двох тижнів навчання. До кінця квітня кожного навчального року здобувачі подають заяви до дирекції Інституту із переліком курсів, які вони бажають опанувати в наступному навчальному році. Рекомендована кількість студентів у групі з вивчення вибіркової дисципліни становить, як правило, не менше 10 осіб. За погодженням з викладачем, що викладає дисципліну, та зацікавленими студентами допускається формування малокомплектних груп (обсягом менше 10 осіб) з вивчення вибіркових дисциплін або опанування вибіркових дисциплін шляхом індивідуальних занять чи індивідуальних консультацій. На підставі аналізу заяв здобувачів освіти дирекція Інституту формує навчальні групи для вивчення вибіркових дисциплін та готує відповідне розпорядження.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

У ОП та навчальному плані наявні такі обов'язкові компоненти практичної підготовки студентів: «Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО» – 19 кредитів у II та III семестрах; «Науково-дослідна практика» – 3 кредити у III семестрі. Практична підготовка становить 22 кредити (24,5 %).

Практики організовуються кафедрою педагогіки і методики навчання історії та суспільних дисциплін та іншими кафедрами і проводяться згідно з Положенням про організацію і проведення практики студентів НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1g-N1qke73o2Kluyk-W8Ug7jNeIXUuJCW/view>), навчальними планами і програмами, відповідно до графіку освітнього процесу.

Під час виробничої (педагогічної) практики здобувачі оволодівають сучасними методами організації освітнього процесу у ЗЗСО на базі одержаних під час занять педагогічних знань, формують загальні та фахові компетентності, визначені в ОП, які необхідні вчителю історії для вирішення педагогічних завдань у сучасній середній школі, та мають продемонструвати передбачені ОП результати навчання.

Базами практики є 10–11 класи ЗЗСО м. Чернігова, з якими університет має відповідні договори. Під час розподілу студентів враховується їхня думка щодо місця проходження практики.

Під час науково-дослідної практики студенти завершують написання кваліфікаційної роботи. У них формуються компетентності, визначені в ОП, які пов'язані з науково-дослідною роботою, здатністю здійснювати наукові дослідження на засадах академічної доброчесності.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Формування таких soft skills, як критичне мислення, здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, прийняття ефективних рішень, здатність до неперервного навчання, опанування нових знань та способів мислення, передбачено в ОП і відбувається у процесі вивчення таких обов'язкових компонентів: «Методологія та організація наукових досліджень», «Менеджмент у закладах загальної середньої освіти», «Актуальні проблеми педагогіки», «Методика навчання історії у старшій школі», «Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі», «Історичне краєзнавство у старшій школі», «Підготовка і захист кваліфікаційної роботи», «Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО», «Науково-дослідна практика» тощо.

Формування soft skills забезпечується використанням інтерактивних форм і методів навчання (диспути, тренінги, круглі столи, проектний метод, моделювання) та практиками, які спрямовані на розвиток креативності, комунікативних компетентностей, використання інформаційних технологій. Підготовка кваліфікаційної роботи та проектів з різних дисциплін формує здатність самостійно вчитися впродовж життя й оволодівати інноваційними стратегіями навчання.

Набуття студентами подібних соціальних навичок сприяє успішному виконанню ними професійних та соціальних завдань педагогічної діяльності.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

ОП ураховує вимоги Професійного стандарту за професією «вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого у грудні 2020 р., в меті, загальних і фахових компетентностях та програмних результатах навчання. Згідно зі стандартом, у ОП визначено ЗК 1, ЗК 3, ЗК 5, ЗК 6, ФК 3, ФК 4, ФК 5, ФК 6, ФК 7, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 8, ПРН 10, ПРН 14 тощо. Ці загальні та фахові компетентності і програмні результати навчання формуються у процесі вивчення навчальних дисциплін і проходження практик, що відображено в Матрицях відповідності компетентностей і програмних результатів навчання обов'язковим компонентам освітньої програми.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Співвідношення окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) і фактичного навантаження здобувачів вищої освіти відбувається на етапі визначення змісту освітнього процесу, під час планування різних видів і форм аудиторної та самостійної роботи і проходження практик. ОП передбачений чіткий розподіл кількості аудиторних годин, часу для самостійної роботи та практичного навантаження. Метою такого планування є реалізація студентоцентрованого підходу і творчого та збалансованого навчання. Це надає можливість комплексно та системно формувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності, отримати очікувані результати навчання. Регламентация співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), у якому самостійна робота здобувачів вищої освіти визначена як обов'язковий елемент у змісті навчального плану. Спостереження науково-педагогічних працівників, бесіди та опитування студентів дозволяють гнучко й оперативно реагувати на порушення балансу реального та декларованого навантаження. Кафедри, які забезпечують освітній процес на ОП, обов'язково забезпечують консультації та представляють їх графіки для постійного контакту викладачів зі здобувачами вищої освіти, що оптимізує співвіднесення реального та формального навантаження усіх освітніх компонентів.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

В освітньому процесі використовуються елементи дуальної освіти, що реалізуються у процесі проходження здобувачами освіти педагогічних практик у II та III семестрах. Під час вивчення окремих дисциплін ОП («Менеджмент у закладах загальної середньої освіти», «Актуальні проблеми педагогіки», «Методика навчання історії у старшій школі», «Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі», «Історичне краєзнавство у старшій школі») викладачі практикують відвідування студентами уроків та інших заходів у школах задля забезпечення у здобувачів освіти формування компетентностей і програмних результатів навчання.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://chnpu.edu.ua/abiturient/magistr>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Форма вступних іспитів і порядок їх проведення у НУЧК імені Т.Г. Шевченка затверджуються кожного року у Правилах Прийому 1 (<https://drive.google.com/file/d/1vmvtuqor3OpbXVTpwgixU2lo81bkdvvA/view>). У 2021 р. вступники на ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) склали Єдиний вступний іспит з іноземної мови та фахове вступне випробування (<https://drive.google.com/file/d/1ICrWgIezrhB2FnWgJ9KlAZKLSBdvo--2/view>). Програма фахового вступного випробування поєднує програму з всесвітньої історії та історії України. (https://drive.google.com/file/d/1_1G8I7x1YoblX7yIm-FvukA8AqcmvLXJ/view). Програма фахового вступного випробування охоплює весь зміст університетських курсів з історії України та всесвітньої історії від найдавніших часів до сьогодення, які вивчають студенти, здобуваючи освітній ступінь бакалавра. Тому саме завдяки фаховому вступному екзаміну враховуються особливості ОП і виявляються знання вступника з історії України та з всесвітньої історії, необхідні для здобуття освітнього ступеня «магістр» за ОП (спеціальність 014 Середня освіта (Історія)).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються розділом VI «Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або у неформальній освіті» Положення про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>), п. 3.7 Положення про дисципліни вільного вибору студента (https://drive.google.com/file/d/1vsCXCg6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view). Доступність вказаних Положень для всіх здобувачів вищої освіти забезпечується завдяки їх розміщенню на сайті університету у розділі «Публічна інформація» (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).

До участі в програмах академічної мобільності допускаються студенти освітнього ступеня «магістр» (розділ III «Організаційне забезпечення академічної мобільності»). Розділ IV «Визнання та перезарахування результатів навчання студента у вищому навчальному закладі-партнері» Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність регулює даний процес. Здобувач вищої освіти, який має у попередньому документі про вищу освіту або в академічній довідці, навчальну дисципліну, зміст якої відповідає певному компоненту ОП, може звернутися до директора інституту із заявою про перезарахування навчальної дисципліни. Водночас здобувач вищої освіти отримує заліково-екзаменаційні листи для складання академічної різниці.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, не було.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється розділом VI «Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або у неформальній освіті» «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), з яким здобувач вищої освіти може ознайомитися на сайті університету в розділі «Публічна інформація». Учасник освітнього процесу має право звернутися із заявою до директора інституту, на підставі чого директор видає розпорядження про створення предметної комісії, яка на основі співбесіди зі здобувачем вищої освіти приймає рішення про зарахування, не зарахування чи часткове зарахування результатів навчання у неформальній освіті. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання здобувач вищої освіти має право звернутися із заявою про апеляцію до директора інституту. Для викладачів передбачена можливість зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у якості підвищення кваліфікації. Заяву з відповідними підтверджуючими документами (сертифікатами з кількістю годин та/або кредитів ECTS) розглядає Вчена рада Інституту.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Станом на 2021 рік практики застосування вказаних правил для здобувачів вищої освіти на ОП «Середня освіта (Історія)» не було.

Науково-педагогічні працівники систематично подають заяви і відповідні документи (сертифікати) на розгляд Вченої ради Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання та викладання навчальних дисциплін на ОП «Середня освіта (Історія)» здійснюється із застосуванням різноманітних форм навчання, які зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Відповідно до Положення (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), освітній процес в університеті здійснюється у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основні види навчальних занять, зазначених у Положенні, що використовуються на ОП: лекція; практичне та семінарське заняття; консультація.

У процесі вивчення кожного освітнього компоненту застосовується диференційний підхід до вибору форм і методів навчання залежно від його змісту та особливостей. У процесі реалізації ОП застосовуються різні методи навчання: методи організації навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, проблемно-пошукові), методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (ділові ігри, навчальні дискусії, заохочення пізнавальної діяльності), інтерактивні методи навчання (інтерактивні презентації, дискусії, «мозкова атака», «крутий стіл», рольові ігри, навчальні тренінги, кейс-метод, практичні групові й індивідуальні завдання, моделювання педагогічної діяльності чи ситуації).

Такий підхід сприяє досягненню програмних результатів навчання на ОП Середня освіта (Історія).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

При навчанні на ОП впроваджується студентоцентрований підхід у виборі форм і методів навчання. Викладачі використовують комплекс методів навчання, які наведені в робочих програмах навчальних дисциплін та в силабусах.

У Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) визначено, зокрема такі форми організації навчання, як індивідуальне заняття, консультація, виконання індивідуальних завдань, що найбільше забезпечують студентоцентрований підход у навчанні.

Викладачі консультують студентів щодо змісту навчальних дисциплін, реалізації індивідуальних навчальних планів, організації освітнього процесу, написання кваліфікаційних робіт, проходження практик. Теми для виконання досліджень вільно обираються студентами.

Реалізації студентоцентрованого підходу сприяє використання інтерактивних методів навчання. Студенти мають змогу висловлювати свої думки щодо форм і методів навчання на ОП під час навчальних занять, кураторських годин тощо.

Відповідно до результатів опитування, проведеного серед студентів, більшість з них задоволені методами викладання навчальних дисциплін ОП. Більшість студентів зазначають, що їхня думка враховується викладачами при проведенні занять (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv->

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Для здобувачів освіти за ОП «Середня освіта (Історія)» у процесі навчання і для науково-педагогічних працівників у процесі викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Відповідно до Закону України «Про освіту» і Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>), науково-педагогічним працівникам надається можливість формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, обирати самостійно форму вивчення окремих тем.

Академічна свобода здобувачів освіти досягається завдяки тому, що під час виконання навчальних завдань, підготовки доповідей та проєктів, написання кваліфікаційних робіт студенти є вільними у виборі тем досліджень, у тому числі контраверсійних, відповідно до своїх потреб та інтелектуальних запитів.

Студенти, які навчаються на ОП «Середня освіта (Історія)», мають право одночасно навчатися за декількома освітніми програмами в університеті або в інших закладах освіти, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

На першому занятті з навчальної дисципліни, яка є обов'язковим компонентом ОП «Середня освіта (Історія)», викладач знайомить студентів з метою, завданнями, змістом, очікуваними результатами (загальними та фаховими компетентностями, програмними результатами навчання) та критеріями оцінювання дисципліни, які сформульовані в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах, що розміщені на сайті ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/robochi-navchalni-programy/>) і знаходяться на кафедрах на паперових та електронних носіях.

Згідно з Положенням про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т.Г. Шевченка інформацію про цілі, зміст і компетентності, що можуть бути сформовані у процесі вивчення дисциплін вільного вибору студента, порядок і критерії оцінювання здобувачі освіти отримують з розроблених викладачами силабусів та/або робочих програм навчальних дисциплін у березні-квітні кожного року з тією метою, щоб обрати дисципліни для вивчення у наступному навчальному році. Студенти першого курсу отримують таку інформацію у вересні. Після цього вони ухвалюють рішення про вибір навчальних дисциплін

(https://drive.google.com/file/d/1vsCXG6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view). Силабуси та робочі програми вибіркових навчальних дисциплін є на кафедрах і розміщені на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/katalog-vybirkovyhdyscyplin/>).

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП забезпечується самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних та групових проєктів, написання кваліфікаційних робіт, участь у студентських науково-практичних конференціях. Виконання студентами науково-дослідних робіт передбачає вивчення методики наукових досліджень, самостійної роботи з науковими джерелами та літературою, формування вмінь написання наукових доповідей і статей. З цією метою студенти ОП «Середня освіта (Історія)» вивчають дисципліну «Методологія та організація наукових досліджень».

Самостійна робота студентів становить близько 2/3 часу, що відводиться на вивчення дисципліни. Вона включає опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну та творчу роботу. Зміст самостійної роботи з конкретної дисципліни визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами та консультаціями викладача.

Обов'язковим компонентом ОП є підготовка кваліфікаційні роботи, яка є студентським науковим дослідженням. Студенту призначається науковий керівник, який надає методичну допомогу студенту в його роботі над кваліфікаційним дослідженням, контролює дотримання студентом принципів академічної доброчесності, забезпечує перевірку роботи на відсутність плагіату, готує студента до захисту. Керівниками кваліфікаційних робіт призначаються провідні науково-педагогічні працівники з науковим ступенем кандидата або доктора наук. Студенти ОП беруть участь у роботі наукового гуртка, організованого кафедрою педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, що забезпечує поєднання навчання та науково-дослідної роботи (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/konferenciyi/>).

Студенти ОП беруть участь у науково-практичних конференціях та інших подібних заходах. Щорічно в Навчально-науковому інституті проводяться студентські наукові конференції, у яких беруть участь і здобувачі освітнього ступеня «магістр», які навчаються за освітньою програмою «Середня освіта (Історія)» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/programa-konferenciyi-2021.pdf>); (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/programa-konferenciyi-2020-1.pdf>). Щорічно в Навчально-науковому інституті видається збірник студентських наукових статей «Juvenia studia», у якому публікують результати своїх досліджень і студенти ОП. Програми конференцій і збірники статей студентів розміщені на сайті Навчально-наукового інституту. Студенти ОП беруть участь у науково-практичних конференціях різного рівня, наприклад у Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю в Інституті педагогіки НАПН України «Історія та філософія освіти в

незалежній Україні: контроверзи сучасного наукового пізнання» (<http://naps.gov.ua/uploads/files/press/hist-phil-edu-2021.pdf>) та у Круглому столі з міжнародною участю «Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти та досвід» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/konferencziyi/>).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів ОП «Середня освіта (Історія)» на основі наукових досягнень і сучасних практик завдяки тому, що знайомляться зі здобутками у відповідних наукових галузях, беруть участь у роботі Всеукраїнських і Міжнародних науково-практичних конференціях відповідного спрямування, підвищують власну кваліфікацію під час стажування в українських і зарубіжних ЗВО.

Ознайомлення з науковими здобутками відбувається і завдяки тому, що науково-педагогічні працівники, які викладають на ОП, співпрацюють з Інститутом педагогіки НАПН України та іншими науковими установами, провідними науковцями Науково-педагогічної бібліотеки імені В.О.Сухомлинського НАПН України О.В.Сухомлинською, Л.Д.Березівською та іншими.

Питання визначення того, які сучасні практики та наукові досягнення слід використовувати у навчанні, здебільшого обговорюються на засіданнях кафедр. Але, зважаючи на кваліфікацію викладачів, які є фахівцями у певній галузі, можуть ухвалюватися й одноосібно.

На ОП «Середня освіта (Історія)» функціонує система перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів.

Питання, пов'язані з переглядом, оновленням, вдосконаленням освітньої програми та її окремих компонентів, створенням нових навчальних курсів розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), вченої ради інституту та Університету. На такі засідання кафедри запрошуються представники студентського загалу, випускники ОП, працевдавці. Кафедра може ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками опитувань студентів та інших зацікавлених осіб.

Питання оновлення змісту освітніх компонентів регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAUn6-NOWVmcY1T8rVX/view>) та діяльністю відділу внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП «Середня освіта (Історія)» пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності НУЧК завдяки розвитку міжнародної співпраці, популяризації міжнародного і міжкультурного співробітництва університету. Згідно Положення про реалізацію права на академічну мобільність у Національному університеті «Чернігівський колегіум», здобувачі освіти можуть реалізувати своє право на міжнародну академічну мобільність (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3wlCw7GLEd/view>).

Викладачі та здобувачі ОП беруть активну участь в міжнародних проєктах (програми Європейського Союзу Еразмус+, EaPTC, рада міжнародних обмінів IREX, міжнародних археологічних експедиціях).

Викладачі, задіяні на ОП, проходили стажування за кордоном (Г.М.Тимошко, І.О.Кулик, Л.А.Юда, Т.В.Янченко та інші). Більшість викладачів публікували статті у міжнародних наукових виданнях та брали участь у міжнародних конференціях (в тому числі і за кордоном). В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків, завданнями діяльності якого є створення умов для академічної мобільності студентів та викладачів, сприяння участі викладачів і студентів у міжнародних наукових заходах та публікації результатів наукових досліджень учасників освітнього процесу у міжнародних наукових виданнях, ознайомлення учасників освітнього процесу з міжнародними, передусім європейськими, здобутками у галузі освіти та науки.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП передбачені низкою документів і положень, прийнятих у НУЧК імені Т.Г.Шевченка. Зокрема, у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>). Задля перевірки досягнення програмних результатів навчання у цьому Положенні (п. 4.12.1) визначені контрольні заходи, що включають вхідний, поточний, підсумковий та повторний контроль.

Вхідний контроль може проводитись на початку вивчення нової навчальної дисципліни з метою визначення готовності здобувачів до її засвоєння. За результатами вхідного контролю може проводитись корегування освітнього процесу, розроблятися заходи надання індивідуальної допомоги здобувачам тощо.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, і семінарських занять, виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань і має на меті перевірку засвоєння студентами окремих тем і рівня підготовленості студентів до виконання наступних завдань. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається відповідною робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента. Семестровий контроль проводиться з конкретної навчальної дисципліни або практики в обсязі навчального

матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміні, встановлені навчальним планом (робочим навчальним планом). Атестація здобувачів вищої освіти за ОП здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (п. 2.6), форми та методи контролю навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у робочій програмі навчальної дисципліни. Серед форм і методів контролю, які використовуються на ОП «Середня освіта (Історія)», викладачі визначають усне та письмове опитування, тестування, перевірку результатів виконання проєктів, практичних і творчих завдань.

Форми контролю ураховують студентоцентрикований та індивідуальний підходи в організації освітнього процесу, сприяють не тільки перевірці, а й систематизації та закріпленню знань і вмінь студентів. Такий системний підхід дозволяє здійснити перевірку досягнень програмних результатів навчання у межах навчальних дисциплін ОП.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів забезпечується завдяки тому, що вони визначені в «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) та в робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах.

У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів за змістовними модулями, а також вказані максимальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості.

Викладач має не лише зазначити в робочій програмі та в силабусі навчальної дисципліни критерії оцінювання зі своєї дисципліни, а й чітко і зрозуміло ознайомити з ними здобувачів вищої освіти, що зазвичай відбувається на першому занятті або під час вибору студентами дисциплін.

Згідно з результатами опитування студентів про освітні компоненти ОП, більшість респондентів зазначили, що критерії оцінювання їх навчальних досягнень є чіткими і зрозумілими (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti-navchannya.pdf>).

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, порядок, форми, методи проведення заліків і екзаменів зазначена у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/robocni-navchalni-programy/>). Навчальні програми, робочі програми навчальних дисциплін, силабуси та інші навчально-методичні матеріали в електронному та роздрукованому вигляді знаходяться на кафедрах.

Інформацію про форми підсумкового контролю по кожній навчальній дисципліні, що міститься в графіках освітнього процесу, навчальному плані, студенти також можуть отримати на сайті Навчально-наукового інституту (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua>), до початку навчального року (семестру).

Розклад проведення заліково-екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті та на дошці офіційної інформації Навчально-наукового інституту.

Кожний викладач безпосередньо заздалегідь (перед початком вивчення дисципліни або на першому занятті) ознайомлює всіх здобувачів вищої освіти з інформацією про критерії оцінювання та форми і терміни проведення контрольних заходів з дисципліни. Зокрема, про форми контролю та критерії оцінювання студенти дізнаються при виборі навчальної дисципліни (Положення про дисципліни вільного вибору студентів – https://drive.google.com/file/d/1vsCXCg6rTxObTnMLaXdd6cQ2D_h7EfoO/view).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт вищої освіти підготовки магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Історія) відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 014 Середня освіта (Історія) здійснюється у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначена у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>).

Відповідно до освітньої програми розробляється навчальний план, який затверджується рішенням Вченої ради університету та є основою для складання загального графіку освітнього процесу. Графік регулює процедуру освітнього процесу (послідовність і тривалість окремих його елементів), у тому числі контрольних заходів. Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. Університет може встановлювати студентам індивідуальні терміни складання семестрового контролю. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад розміщується на сайті та на дошці офіційної інформації Навчально-наукового інституту, а також повідомляється старостам і кураторам академічних груп. Задля інформування викладачів розклад заліково-екзаменаційної сесії

повідомляється лаборанту і завідувачу кафедри.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів освіти (тривалість контрольного заходу та підготовки до нього, його зміст та кількість завдань, процедура проведення, механізм підрахунку результатів), відкритістю інформації про ці умови та єдиними критеріями оцінки.

Для об'єктивності проведення захисту результатів практики створюються відповідні комісії у складі двох або трьох викладачів.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному студенту. Здобувачі освіти та інші особи можуть здійснювати аудіо, відеофіксацію процесу захисту кваліфікаційної роботи.

Встановлено єдині правила перездачі контрольних заходів, оскарження результатів атестації, що визначені у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка»

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>).

Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освіти за ОП «Середня освіта (Історія)» та конфлікту інтересів не було. У випадку виникнення конфлікту інтересів він має бути врегульований відповідно до «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

«Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка»

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>) п. 4.12.2.4 урегульовано порядок повторного проходження контрольних заходів. Студенти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється після завершення екзаменаційної сесії в терміни, що встановлюються Інститутом.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох раз з кожного заходу семестрового контролю: один раз викладачу, другий – комісії. Комісія

створюється директором Інституту, про що видається розпорядження. Результати ліквідації академічної заборгованості виставляються в додаткову відомість обліку успішності або індивідуальну відомість обліку успішності студента.

Ліквідація академічної заборгованості закінчується до початку нового навчального семестру. За наявності поважних причин за зверненням здобувача освіти ліквідація академічної заборгованості може перенестись в новий навчальний семестр, про що видається відповідне розпорядження директора Інституту.

Відповідні правила застосовуються на ОП після завершення кожної екзаменаційної сесії, коли незначна частина студентів має академічну заборгованість, яку необхідно ліквідувати у визначені терміни.

Повторне проходження підсумкової атестації регулюється «Положенням про екзаменаційну комісію» (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2qo6Y9/view).

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

НУЧК імені Т. Г. Шевченка урегулює порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів згідно з Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://drive.google.com/file/d/1trqnoNG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>)

та Положенням про екзаменаційну комісію

(https://drive.google.com/file/d/1iGmPHfoIRFQ_B_qCUpxxADFJ7d2qo6Y9/view).

З метою вирішення суперечливих питань, пов'язаних з організацією та проведенням атестації, створюється апеляційна комісія. Апеляційна комісія розглядає апеляції здобувачів освіти з приводу порушення процедури захисту кваліфікаційних робіт (проектів), що могло негативно вплинути на оцінку екзаменаційної комісії.

Апеляція подається у день захисту кваліфікаційної роботи безпосередньо Голові апеляційної комісії (за його відсутності – заступнику голови або ректору, проректору, директору навчально-наукового інституту).

Апеляція розглядається впродовж трьох календарних днів після її подачі. У випадку встановлення апеляційною комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, апеляційна комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення екзаменаційної комісії і провести повторне засідання ЕК у присутності представників апеляційної комісії.

Подібних випадків на ОП «Середня освіта (Історія)» не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначені насамперед, «Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка»

(https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGyYNpm5LPs/view).

Положення про академічну доброчесність розроблено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту університету, інших нормативних документів та визначає засади забезпечення академічної доброчесності, заходи щодо запобігання порушенням академічної доброчесності у Національному університеті

«Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, а також підстави та порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічні рішення протидії порушенню академічної доброчесності спираються, насамперед, на «Положення про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49go8VcMd_XsZHGYnNm5LPs/view), де передбачено заходи, спрямовані на ознайомлення учасників освітнього процесу з вимогами академічної доброчесності. Визначено порядок виявлення порушень академічної доброчесності та притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності. Передбачено, що обов'язком кожного учасника освітнього процесу є дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності та недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу.

У процесі вивчення навчальних дисциплін ОП викладачі звертають увагу здобувачів освіти на дотримання принципів академічної доброчесності під час підготовки до практичних (семінарських) занять і виконання самостійної роботи. Питання дотримання принципів академічної доброчесності у процесі навчальної та науково-дослідної діяльності обговорюються і у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Цій темі присвячено лекція, практичне заняття та завдання для самостійної роботи студентів.

Заходи щодо протидії порушенню академічної доброчесності є системними, що забезпечує стійке дотримання правил академічної доброчесності учасниками освітнього процесу на ОП.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Розділі II «Положення про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49go8VcMd_XsZHGYnNm5LPs/view) визначені механізми запобігання порушень академічної доброчесності. Насамперед вживаються різноманітні заходи щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін ОП, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів, індивідуальних

консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству.

На базі Наукової бібліотеки університету організовано перевірку наукових та кваліфікаційних робіт (проектів) студентів та викладачів на плагіат (програма Plagiat.pl).

Особу, яка набула статусу здобувача освіти упродовж місяця з дня набуття такого статусу, ознайомлюють з «Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті «Чернігівський колегіум» та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності власноручним підписом на окремій сторінці в журналі обліку роботи академічної групи.

Викладачі та студенти, які навчаються на ОП, у липні 2021 р. взяли участь у роботі у Круглого столу з «Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти та досвід» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/konferenciyi/>).

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Згідно з «Положенням про академічну доброчесність у НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49go8VcMd_XsZHGYnNm5LPs/view), учасники освітнього процесу університету несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності відповідно до вимог законодавства України.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: попередження; повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії.

Прикладів відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти освітньої програми «Середня освіта (Історія)» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП регулюється «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (2019) (<https://drive.google.com/file/d/1MPU1swqn6RIaon8y2ICPHee2-OYBJRzM/view>) та «Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/oB_8Hc3966v4cQodISXdaQ2hIMTA/view?resourcekey=0-306APnujZjfCa7L1riuTww). Учасники конкурсу подають документи з визначеного переліку, які засвідчують їхню наукову кваліфікацію, викладацький досвід та інші здобутки, значущі при конкурсному доборі. Кафедра може запропонувати учасникам конкурсу провести відкрите лекційне або практичне заняття, за підсумками якого формулюється думка кафедри.

Кандидатури претендентів на конкурсний добір обговорюються на засіданні відповідної кафедри, в ході якого з'ясовуються усі необхідні для встановлення рівня професіоналізму претендентів питання, які враховуються при голосуванні членів кафедри про рекомендацію до участі в конкурсі. Звичною практикою є урахування звітів про результати роботи за попередній період на відповідній посаді. Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів ОП містять всі необхідні механізми і можливості з'ясування рівня професіоналізму претендентів.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

НУЧК проводить постійну роботу щодо залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, здобувачі вищої освіти проходять виробничу (педагогічну) практики у досвідчених учителів ЗЗСО м. Чернігова та Чернігівської області. Представники закладів освіти (директори, заступники директорів з навчально-методичної та виховної роботи, вчителі-предметники) залучаються до надання методичних рекомендацій та обговорення результатів практики, висловлюють свої побажання щодо вдосконалення процесу її організації та проведення, а також щодо професійної підготовки здобувачів вищої освіти та шляхів її удосконалення. Представники закладів загальної середньої освіти м. Чернігова та області також постійно беруть участь у заходах, які щорічно організовуються університетом (науково-практичних конференціях, тренінгах, семінарах, круглих столах, Тижнях інституту, Днях відкритих дверей тощо). Кращі учителі історії залучаються у якості членів журі під час проведення серед студентів конкурсів педагогічної майстерності (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/05/07/konkurs-pedagogichnoyi-majsternosti-2021/>). Представники роботодавців беруть участь у засіданнях кафедр, зокрема кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (протокол № 9 від 12 січня 2021 року; протокол № 16 від 17 червня 2021 р.), де висловлюють думки щодо удосконалення освітнього процесу на ОП.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У 2021 – 2022 навчальному році в освітню програму «Середня освіта (Історія)» запроваджено такі обов'язкові компоненти, як «Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі», «Історичне краєзнавство у старшій школі», «Методика навчання історії у старшій школі». Частина занять з цих навчальних дисциплін викладачі планують проводити у ЗЗСО м. Чернігова серед школярів та залучати до аудиторних занять учителів історії. Викладання навчальної дисципліни «Менеджмент у закладах загальної середньої освіти», запровадженої у 2021 – 2022 навчальному році, також планується здійснювати із залученням професіоналів-практиків – представників адміністрацій шкіл. До аудиторних занять залучаються вчителі історії м. Чернігова, наприклад Наталія Баржак (школа № 1), Тетяна Царьова (школа № 6) та інші. Доц. Гринь О.В., яка викладає вибірково дисципліну «Технології дистанційного навчання», працює вчителем історії в Чернігівському обласному педагогічному для обдарованої сільської молоді. Крім того, чимало викладачів, задіяних на ОП, мають досвід роботи в ЗЗСО, відтак є професіоналами-практиками галузі, що відображено в інформації Таблиці 2.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г. Шевченка» (https://drive.google.com/file/d/1RKgX2oYzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view). Усі викладачі проходять підвищення кваліфікації у ЗВО України та за кордоном. В університеті функціонує аспірантура та докторантура з педагогіки та історії. Викладачі мають можливість навчатися в аспірантурі та докторантурі провідних наукових установ України. Існує матеріальне заохочення науково-педагогічних працівників, які готують студентів для участі у конкурсах наукових робіт, організованих МОН. Щорічно проводиться конкурс на визначення кращої кафедри за показниками професійної діяльності (Положення про конкурс на кращу кафедру НУЧК імені Т.Г.Шевченка – https://drive.google.com/file/d/1mSBVj4_nGu1rr-UhWGQvskRhZOKYrIHq/view). Кращі кафедри отримують матеріальну винагороду. Рейтингове оцінювання діяльності викладачів регулюється Положенням про систему рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1ghgPjqZh-Q6P7t6NCN-cJ2Ksn3oS282H/view>). При присудженні наукового ступеня кандидата чи доктора наук викладач отримує одноразову фінансову винагороду та щомісячну доплату за науковий ступінь кандидата і доктора наук у розмірі відповідно 15% і 25% посадового окладу та за вчене звання доцента і професора 25% і 33% відповідно.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності такими способами: 1) відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників (https://drive.google.com/file/d/1RKgX2oYzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view) з метою вдосконалення педагогічної майстерності викладачі проходять стажування, беруть участь у науково-методичних заходах; 2) ЗВО заохочує викладачів до впровадження результатів власних наукових досліджень у освітній процес. Так, Янченко Т.В. розроблено силабус та інші навчально-методичні матеріали для дисципліни вільного вибору «Розвиток педології в Україні», Стрілюк О.Б – «Медіаосвіта», Кедою М.К. – «Проектний менеджмент в освіті», «Origin of Modern Europe:

Cultural Dimension» 3) відповідно до Правил внутрішнього трудового розпорядку (https://drive.google.com/file/d/155HTMY27KH_YsoQVxbZi4Lk-ux60l2_e/view), Положення про преміювання працівників (додаток №2 Колективного договору – https://drive.google.com/file/d/1e-sEsqdeDdzIdW5t8H-B2hMoJcdMO_C/view) в університеті функціонує система заохочення викладачів до вдосконалення викладацької майстерності; 4) університет фінансує міжнародні відрядження для участі в закордонних конференціях з актуальних питань розвитку освіти (Кеда М.К. – Брюссель, 2018, 2019); 5) в університеті діють курси вдосконалення викладацької майстерності «Окрилені» (<https://drive.google.com/file/d/1BLnpWjR9q-SkGXziUDYoFs-U6hKcztpG/view>).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Університет має приміщення загальною площею 45501 кв.м., з них площа навчальних приміщень – 16228 кв.м. Реалізація ОП «Середня освіта (Історія)» відбувається в триповерховій будівлі Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін, що має достатній аудиторний фонд, приміщення кафедр, комп'ютерний кабінет. Частина аудиторій обладнані мультимедійними системами. Здобувачі освіти забезпечені вільним доступом до інтернету.

В університеті працює наукова бібліотека площею 1553, 5 кв.м., що має 2 читальні зали та комп'ютерну залу площею 303,5 кв.м. Філія наукової бібліотеки зі спеціалізованою літературою з історії та педагогіки знаходиться у Навчально-науковому Інституті історії та соціогуманітарних дисциплін (площа – 74,2 кв.м.). Бібліотечний фонд (<https://library.chnpu.edu.ua>) містить підручники, посібники та періодичні видання, необхідні для навчання за ОП і електронний репозитарій наукових праць викладачів, аспірантів, магістрантів і студентів університету. У бібліотеці є Wi-Fi на безоплатній основі. Бібліотека постійно оновлює ресурси і надає безоплатний доступ до видань, що входять до баз Scopus та WOS.

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін ОП зберігається на кафедрах та почасти розміщено на сайті Інституту (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/robochi-navchalni-programy/>).

Матеріально-технічні ресурси НУЧК імені Т.Г. Шевченка та навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище НУЧК імені Т. Г. Шевченка завдяки матеріальним складовим та партнерській взаємодії зі студентами відповідає критеріям студентоцентрованого навчання, дозволяє оперативно реагувати та задовольняти потреби здобувачів ВО. На сайті Інституту розміщено електронну скриньку довіри, на яку можуть бути направлені скарги та побажання студентів (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/skrynka-doviry/>).

В університеті діє психологічна служба (<http://chnpu.edu.ua/university/departments/psihologichna-sluzhba>).

Представники студентського самоврядування беруть участь у роботі Вченої Ради інституту, Конференції трудового колективу. Здобувачі ВО заохочуються до участі в конференціях, олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, творчих конкурсах, щорічному конкурсі «Студент року», «Клію має таланти». Формування рейтингу для призначення стипендії відбувається згідно з Положенням про порядок призначення і виплати стипендій студентам, аспірантам і докторантам (<https://drive.google.com/file/d/1p1Jx-Cmwwl2ee54-2EU9TssfwB9oQeGV/view>).

Для здобувачів освіти є гуртожиток, у якому створено належні умови для проживання, самостійних занять і відпочинку.

За результатами опитування студентів (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti-navchannya.pdf>), освітнє середовище НУЧК імені Т.Г.Шевченка здебільшого задовольняє їх потреби та інтереси. Цілковито незадоволених освітнім середовищем не виявлено.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

В університеті функціонують відділ охорони праці, який забезпечує контроль за безпечним станом освітнього середовища у підрозділах університету, та медичний пункт і психологічна служба (Положення «Про психологічну службу» – https://drive.google.com/file/d/1qcUrYum1JoKesi1r-Er3f_UjSrKc8GrG/view).

У НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського постійно проводиться комплекс заходів, спрямованих на збереження здоров'я здобувачів вищої освіти. Він включає заходи з проведення інструктажів з техніки безпеки як під час навчання в аудиторіях так і під час проведення практик, проживання у гуртожитку, а також проводяться інструктажі з профілактики COVID-19.

НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського мають безпечне та комфортне середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

Куратори академічних груп та дирекція Інституту постійно проводять профілактичні заходи, тренінги, спортивні змагання для підтримки та фізичного та психічного здоров'я здобувачів вищої освіти.

За результатами опитування здобувачів вищої освіти (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti>

navchannya.pdf), усі респонденти відповіли, що в університеті вони «почувають себе безпечно (44,4%) або здебільшого безпечно (55,6%)».

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Надання здобувачам вищої освіти освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здійснюється на засадах студентоцентризму.

Освітня підтримка студентів здійснюється через кафедри та науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчально-методичний супровід освітнього процесу. Освітня підтримка здійснюється викладачами під час аудиторних занять, консультацій та з використанням інформаційних технологій – відеоконференцій (через Zoom, Skype, Google meet), платформи дистанційного навчання (Google Classroom), хмарних сховищ (Google Disk), електронної пошти.

Організаційна підтримка студентів: для вирішення організаційних питань за академічними групами закріплені куратори, обрані старости груп. Механізм цієї підтримки такий: дирекція – кафедри – куратори – старости академічних груп – студентський загаль. Куратори академічних груп здійснюють моніторинг ситуації в групі, надають підтримку за потреби, періодично відвідують студентів у гуртожитках, дають їм поради тощо. Освітня та організаційна підтримка студентів відбувається завдяки тому, що в університеті створено матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення; впроваджується електронний супровід освітньої діяльності. Інформаційна підтримка здійснюється всіма структурними підрозділами університету через сайт та сторінки в соціальних мережах з інформацією щодо освітньої, наукової, виховної, організаційної роботи та заходів, що проводяться в межах структурного підрозділу. Важливим елементом інформаційної підтримки є офіційні сайти НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<http://chnpu.edu.ua>) та ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua>), де висвітлена інформація для здобувачів ВО з різних важливих питань.

Інформаційна та освітня підтримка здобувачів ВО здійснюється науковою бібліотекою університету (<https://library.chnpu.edu.ua>). Її діяльність скерована на створення комфортного середовища для використання здобувачами ВО джерел інформації. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти отримують і в дирекції та на кафедрах Інституту.

Консультативна підтримка студентів проводиться за розкладом, який відомий студентам – оприлюднений на кафедрах Інституту та у силабусах навчальних дисциплін, розміщених на сайті Інституту (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/robochi-navchalni-programy/>). Проводяться групові консультації напередодні екзаменів.

Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти полягає у забезпеченні за потреби гуртожитком університету. У гуртожитку та в університеті є медпункт. Університет має їдальню. В університеті та Інституті діють органи студентського самоврядування та студентський профком.

Важливою є робота кураторів, які під час щотижневих комунікаційних годин проводять бесіди щодо потреб та інтересів здобувачів ВО.

За результатами усного опитування студентів кураторами академічних груп, рівень задоволення підтримкою становить: освітньою – 90 %, організаційною – 90%, інформаційною – 90%, консультативною – 80%, соціальною – 80%.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У НУЧК імені Т.Г. Шевченка розроблено і затверджено «Положення про організацію супроводу студентів з інвалідністю» (2018) (https://drive.google.com/file/d/1ZxipybgQXSXrG8guCzVnu631Z7nnfi_p/view). У НУЧК імені Т.Г.Шевченка встановлено пандус та обладнано убіральною для осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з інвалідністю беруть активну участь у суспільному житті університету та Інституту. Вони активно залучаються до органів студентського самоврядування. Одним з напрямів роботи зі здобувачами освіти з інвалідністю є залучення їх до участі у наукових і творчих конкурсах, спортивних змаганнях, фестивалях, концертах тощо. В університеті та інституті формується толерантне ставлення до здобувачів освіти з інвалідністю, проводяться профілактичні заходи, консультації та роз'яснювальні бесіди для пропаганди досягнень людей з інвалідністю. Серед здобувачів ВО за ОП, що акредитується, особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Процедура врегулювання конфліктних ситуацій описана у Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій у НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>), яке визначає правила протидії та запобігання корупції, дискримінації та сексуальних домагань.

Безпечність освітнього середовища також досягається завдяки протидії булінгу, механізми якої зазначено в Положенні щодо протидії булінгу (https://drive.google.com/file/d/1A-G_HYNKDVa96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view). У ході опитування студентів, які навчаються на ОП, усі респонденти (100%) зазначили, що не відчують булінгу під час навчання в університеті (nst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti-navchannya.pdf).

Задля попередження й врегулювання конфліктних ситуацій в університеті функціонує комісія з питань врегулювання конфліктних ситуацій, склад якої затверджується ректором університету терміном на один календарний рік і формується першим проректором для вирішення конкретної конфліктної ситуації. У разі

виникнення відповідної ситуації здобувач вищої освіти або співробітник мають право подати особисте звернення на ім'я ректора або залишити його в «скриньці довіри», після чого відбувається засідання комісії та протягом десяти робочих днів з моменту отримання звернення приймається рішення щодо необхідних заходів. У процесі вивчення обставин виникнення конфлікту за потреби комісія залучає спеціалістів з психологічної служби. Антикорупційні заходи скеровані на: запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції); виявлення, розкриття та розслідування корупційних правопорушень. Під час реалізації ОП «Середня освіта (Історія)» конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією зафіксовано не було.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедура розроблення, затвердження та перегляду ОП регулюється «Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Процедура перегляду ОП регулюється розділом V «Положення про освітню програму та гаранта освітньої програми в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHYpF3U74urxA9VrRrOfa/view>).

Згідно з цим Положенням, освітні програми можуть оновлюватись щорічно, але не рідше, ніж 1 раз на 5 років з урахуванням результатів моніторингу та побажань стейкхолдерів.

Освітня програма «Середня освіта (Історія)» була розглянута та затверджена Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.). У такому вигляді вона реалізовувалася у 2020 – 2021 навчальному році. Її реалізація у цій редакції буде продовжуватися до грудня 2021 р., коли закінчиться термін навчання в магістратурі тих здобувачів освіти, які вступили в університет у 2020 р.

Зміни до освітньої програми «Середня освіта (Історія)», яка акредитується, були розглянуті та затверджені Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (протокол № 10 від 30 червня 2021 р.). Впровадження ОП зі змінами розпочато у 2021 – 2022 навчальному році.

Внесення змін до освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 014 Середня Освіта (Історія) було зроблено на підставі результатів попередньої акредитації ОП (2020 р.), експертного висновку галузевої експертної ради та рекомендацій з подальшого удосконалення ОП. Зміни також були обґрунтовані необхідністю приведення її до сучасних вимог, зазначених у таких документах: Професійний стандарт учителя, Національна рамка кваліфікацій, Концепція розвитку педагогічної освіти (наказ МОН № 776 від 16.07.2018 р.), а також появою нових положень університету та низки рекомендаційних документів Національного агентства забезпечення якості освіти.

Були внесені зміни до таких розділів ОП:

- Професійна кваліфікація випускників;
- Опис предметної області програми;
- Орієнтація освітньої програми;
- Основний фокус освітньої програми;
- Особливості програми;
- Придатність до працевлаштування;
- Інтегрована компетентність
- Загальні компетентності
- Фахові компетентності
- Програми результати навчання
- Інформаційне та навчально-методичне забезпечення;
- Перелік компонентів ОП
- Структурно-логічна схема
- Матриці відповідностей ЗК, ФК та ПРН обов'язковим компонентам ОП.

Перегляд ОП забезпечив відхід від блочної системи вибору дисциплін.

Змінено більшість обов'язкових компонентів ОП. До ОП включено навчальні дисципліни, що безпосередньо пов'язані з професійною діяльністю учителя історії. Зокрема, вони стосуються навчання історії у старшій школі. Значно збільшено кількість кредитів на педагогічну практику, яка проходить у закладах загальної середньої освіти. Все це забезпечує формування компетентностей, що відповідають освітньому ступеню «магістр» за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія).

Задля урахування інтересів представників стейкхолдерів та усіх учасників освітнього процесу було оновлено склад проектної групи, до якої введено представника роботодавців – директора ЗЗСО, яка за фахом є учителем історії, та здобувача освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться

до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Для перегляду ОП «Середня освіта (Історія)» до складу робочої групи було залучено студентку, яка навчається за цією ОП, Омельченко Т.

Здобувачі освіти беруть участь у роботі вченої ради інституту, вченої ради університету, органів студентського самоврядування. Це забезпечує їхнє залучення до перегляду освітніх програм. Серед здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП «Середня освіта (Історія)», було проведено анкетування з метою з'ясування їх думок і пропозицій стосовно змісту ОП та процедур забезпечення її якості (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/rezultaty-opytuvannya-studentiv-magistratury-014-serednya-osvita-istoriya-shhodo-yakosti-navchannya.pdf>).

Були враховані думки здобувачів освіти щодо удосконалення ОП, висловлені ними під час дискусійної платформи з обговорення змісту освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Історія) (Програма ХХІV наукової конференції молодих учених і студентів ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського, с. 7 (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/programma-konferencziyi-2021.pdf>)).

Питання забезпечення якості ОП обговорювалися спільно зі здобувачами освіти під час засідання Круглого столу з «Академічна доброчесність в Україні та світі: стандарти та досвід» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/konferencziyi/>).

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Згідно з «Положенням про органи студентського самоврядування» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка органи студентського самоврядування мають право, зокрема, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і освітніх програм (пп. 2.4.3 та 3.2.5. – https://drive.google.com/file/d/1_6vD-eu3KWTt8UANiHdxJ8dR1YU5eMy6/view). За таких умов відбувається їх участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП.

Участь студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП регламентується також і «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Згідно з цим Положенням анкетування здобувачів вищої освіти організовує і проводить студентський парламент. Результати анкетування обговорюються на засіданнях кафедр, Вченої ради інституту.

Відділ внутрішнього забезпечення якості освіти проводить спільні засідання з представниками студентського самоврядування, на яких обговорюються питання забезпечення якості освіти.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Згідно з «Положенням про освітню програму та гаранта освітньої програми в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка», питання, пов'язані з переглядом ОП передбачають залучення роботодавців (<https://drive.google.com/file/d/1XFUnjuvJkSaBHUpF3U74urxA9VrRrOfa/view>). Для перегляду ОП «Середня освіта (Історія)», що акредитується, до складу робочої групи було залучено представника роботодавців – директорку Чернігівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня № 13 Чернігівської міської ради Чернігівської області Ващенко А.В., що забезпечило відповідність змісту ОП вимогам освітньої галузі й очікуванням роботодавців. Представники роботодавців беруть участь у засіданнях кафедр при обговоренні змін до ОП (протокол засідання кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін № 9 від 12 січня 2021 року; протокол педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін № 16 від 17 червня 2021 р.).

Спілкування з роботодавцями щодо якості професійної підготовки майбутніх учителів історії за ОП відбувається також під час проведення спільних науково-практичних заходів, зустрічей гаранта ОП та викладачів з директорами шкіл та вчителями історії, проходження студентами педагогічних практик. До ОП, що акредитується, отримано рецензії потенційних роботодавців, які розміщені на сайті ННІ історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «014 Середня освіта (Історія)» проводиться регулярно. Вона здійснюється шляхом опитування випускників моніторинговою групою викладачів. Її результати узагальнюються дирекцією інституту імені О.М. Лазаревського. У 2016 р. було видано збірник-довідник «Кандидати і доктори наук – випускники історичного факультету /Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О.М.Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка». Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2016. 92 с.

Слід відмітити, що регулярно кожного року в останню суботу березня відбувається зустріч випускників ННІ інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, де проходить обмін думками та інформацією щодо працевлаштування і кар'єрного шляху випускників. Результати спілкування з випускниками враховуються в якості пропозицій при розробці та перегляді освітньої програми. У такий спосіб випускники діляться власним досвідом працевлаштування та надають інформацію щодо практичного застосування загальних і професійних компетентностей, здобутих під час навчання.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення

якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ОП у 2020 р. отримала умовну (відкладену) акредитацію. У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості були виявлені такі недоліки ОП:

- блокова система вибору дисциплін;
- обов'язкові компоненти не повністю відповідали спеціальності 014 Середня освіта (Історія);
- перелік ЗК, ФК та ПРН потребував оновлення, зокрема у зв'язку із затвердженням Професійного стандарту учителя;
- недостатній обсяг практичної підготовки здобувачів;
- було передбачено проходження педагогічної практики тільки у ЗВО, а не в ЗЗСО;
- обсяг історичних дисциплін перевищував обсяг дисциплін педагогічного спрямування.

Окреслені недоліки були усунені в ході перегляду ОП упродовж 2020 – 2021 навчального року. В університеті було створено Відділ забезпечення якості освіти та розроблено і оновлено низку положень, які регулюють якість освітнього процесу.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

У 2020 р. ОП «Середня освіта (Історія)» отримала умовну (відкладену) акредитацію. У результаті попередньої акредитації виявлені такі недоліки ОП:

- професійна кваліфікація випускників не відповідала предметній області ОП;
 - не передбачено кредити на підготовку кваліфікаційної роботи;
 - передбачалося формування ПРН не тільки за рахунок ОК, але і за рахунок вибіркових дисциплін;
 - система опитувань студентів була наявна тільки у паперовій формі;
 - в експертному висновку ГЕР було рекомендовано створити методичну раду (умовна назва) кафедри/інституту із залученням академічної спільноти, роботодавців, студентів ОП та студентського самоврядування до розробки/оновлення ОП з урахуванням тенденцій розвитку національної системи освіти та ринку праці, моніторингу методичного та реального забезпечення освітнього процесу;
 - зміст ОП не повністю відповідав спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)», зокрема у частині освітніх кваліфікацій;
 - в експертному висновку ГЕР було рекомендовано скоротити кількість ПРН, уникаючи дублювання їх змісту;
 - рекомендувалося включити до навчального плану лише обов'язкові дисципліни та передбачати відповідне планування часу (навчального навантаження) для вибіркових дисциплін;
 - в експертному висновку ГЕР рекомендувалося звернути увагу на забезпечення більш детальнішого поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми та її цілей, надавати більш ґрунтовану інформацію щодо цього питання у відкритих джерелах вільного доступу; провести оновлення списку джерел в окремих силабусах, робочих програмах навчальних дисциплін, методичних рекомендаціях та навчально-методичних посібниках.
- Окреслені недоліки були усунені в ході перегляду ОП упродовж 2020 – 2021 навчального року.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Учасники освітнього процесу (науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти) беруть участь у роботі науково-практичних конференцій та інших заходах, що організуються НАН України та НАПН України. Доповіді викладачів і студентів на таких заходах почасти стосуються організації освітнього процесу. Так, гарант ОП Янченко Т. і студентка ОП Омельченко Т. (членкиня робочої групи) у червні 2021 р. взяли участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції в Інституті педагогіки НАПН України «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контрверзи сучасного наукового пізнання» (<http://naps.gov.ua/uploads/files/press/hist-phil-edu-2021.pdf>). Конференція «Фльорівські читання», яка започаткована 2010 року і проводиться раз на два роки в Інституті історії, збирає представників академічної спільноти як регіону, так і України, учителів-практиків, представників управління освіти, адміністрації шкіл, аспірантів, студентський актив, що дозволяє обговорити організацію освітнього процесу за ОП «Середня освіта (Історія)».

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішнє забезпечення якості освіти здійснюється насамперед відділом забезпечення якості освіти (<http://chnpu.edu.ua/university/about/zabezpechennya-yakosti-osviti>), діяльність якого регулюється відповідним положенням (<https://drive.google.com/file/d/1mtVSBRqgDWUYJBxtL6qCACZWfiOWOjUz/view>).

Іншими структурними підрозділами НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що здійснюють процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є:

- ректорат університету і дирекція інституту (організація контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за організацією та забезпеченням освітнього процесу);
- кафедри університету (навчально-методичне забезпечення та здійснення освітнього процесу);
- навчально-методичний відділ (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; аналіз попиту та пропозицій ринку праці фахівців; налагодження співпраці з підприємствами, які є потенційними роботодавцями; координація роботи інституту, факультетів і кафедр щодо організації практик, ефективності використання баз практики).
- відділ міжнародних зв'язків (сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, їхній участі у міжнародних проектах; забезпечення партнерства НУЧК із ЗВО України та зарубіжжя; участь у організації підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами університету:

- Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1trqn0NG5l79caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>);
 - Положення щодо протидії булінгу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1A-G_HYNKDvVa96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view);
 - Положення про врегулювання конфліктних ситуацій в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoNoAu6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>);
- та низкою інших документів ЗВО (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).
Їх доступність забезпечується тим, що всі документи розміщені на офіційному сайті університету (<http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennya>
<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<http://chnpu.edu.ua/university/about/gromadske-obgovorennya>
<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Освітня програма «Середня освіта (Історія)» розвивається одночасно з сучасними тенденціями у розвитку освіти і складено відповідно до вимог сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій і Професійного стандарту учителя ЗЗСО.

Виходячи з проведеного самооцінювання, можна визначити сильні сторони ОП «Середня освіта (Історія)»:

1. ОП є актуальною, оскільки її випускники є конкурентоспроможними на ринку праці фахівців педагогічної галузі. ОП бачиться перспективною з точки зору працевлаштування в регіоні і загалом в Україні.
2. Педагогічний потенціал кафедр Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського забезпечується науковим, освітнім та практичним досвідом викладачів; зростає завдяки підвищенню кваліфікації викладачів; визначається організацією освітнього процесу з використанням інфраструктурних можливостей Інституту історії, закладів загальної середньої освіти.
3. Освітня програма зорієнтована на професійну підготовку учителя історії, який буде працювати у старших класах закладів загальної середньої освіти, що є доцільним для фахівців-педагогів, які мають освітній ступінь «магістр».
4. Обов'язкові компоненти ОП, серед яких є й авторські навчальні курси, повністю відповідають професійній кваліфікації – учитель історії закладів загальної середньої освіти.
5. До складу робочої групи входить представник роботодавців (директорка школи, яка сам викладає історію в школі), що зумовлює практичну орієнтованість ОП та її узгодженість з потребами школи. До складу робочої групи входить здобувачка вищої освіти, що дозволило врахувати інтереси усіх учасників освітнього процесу.

Проте, за результатами самооцінювання можна визначити й слабкі сторони ОП «Середня освіта (Історія)»:

1. Незначна кількість дисциплін, які забезпечують компетентність спілкування іноземною (англійською) мовою та відсутність практики викладання обов'язкових дисциплін за ОП «Середня освіта (Історія)» англійською мовою, що мало б значно розширити можливості академічної мобільності здобувачів вищої освіти та вивчення зарубіжного досвіду. Англійська дисципліна є тільки серед вибіркового компонентів ОП.
2. Відсутність практики академічної мобільності здобувачів вищої освіти

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Згідно з даними Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації, близько 30 % відсотків учителів історії Чернігівщини (близько 180 осіб) мають пенсійний або передпенсійний вік. Відтак, ЗЗСО найближчим часом будуть зацікавлені в поповненні кадрового складу висококваліфікованими вчителями історії, носіями інноваційного наукового та практичного потенціалу, здатними ефективно реагувати на сучасні виклики

освітньої галузі в умовах її реформування, здатних до реалізації здобутих компетентностей у практичній площині. Відтак, упродовж найближчих 3 років перспективним видається:

- подальше вдосконалення освітньої програми та розвиток її позитивних сторін;
- посилення взаємозв'язку ЗВО з випускниками ОП задля моніторингу їх професійної траєкторії;
- інституалізація залучення стейкхолдерів до моніторингу та перегляду ОП;
- збільшення залучення професіоналів галузі до освітнього процесу (аудиторної роботи).

Для реалізації цих перспектив ЗВО вважає доцільним вжити такі заходи:

- 1) моніторинг ринку праці і аналіз сучасних тенденцій розвитку спеціальності з метою відповідної модернізації мети, завдань та освітніх компонентів ОП згідно з динамічними змінами в ході реформування освіти;
- 2) систематичне оновлення змісту обов'язкових компонентів згідно тенденцій розвитку галузі;
- 3) удосконалення матеріально-технічної бази освітнього процесу, створення за місцем реалізації ОП педагогічної лабораторії з відповідним обладнанням;
- 4) запровадження академічної мобільності учасників освітнього процесу в практику реалізації ОП;
- 5) залучати до викладання на ОП висококваліфікованих науково-педагогічних працівників та учителів-практиків;
- 6) постійно удосконалювати механізми внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема й навчання на ОП, що акредитується;
- 7) активізувати та підвищувати рівень наукової діяльності викладачів кафедр, його орієнтацію на міжнародні наукові стандарти, збільшення кількості публікацій у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ:

Дата:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	підсумкова атестація	<i>МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБИТ.pdf</i>	vF9dmRB+uaR9czgoi8RE9pJuLoqo4hKmkK4wI5itqY=	Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	практика	<i>Програма Виробничої (педагогічної) практики у ЗЗСО.pdf</i>	SEoSAmCeJTIOE2vPWnq229QmDSMyon4f5EPfZ9snEk=	Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Науково-дослідна практика	практика	<i>Програма Науково-дослідної практики.pdf</i>	o8YNNs5MfcZIEzQzkZT5WKdMgw3Aoxupdha+xQrVag=	Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	навчальна дисципліна	<i>РП Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі.pdf</i>	ICLuWH4oH6+OJ4otZ/d65ysiXIASIASNkqUNWY5bWFQ=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Історичне краєзнавство у старшій школі	навчальна дисципліна	<i>РП Історичне краєзнавство у старшій школі.pdf</i>	dxCXVKMzoPaLKZljFkzII/1WiHerAJl7FnP U98sg6wo=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Методологія та організація наукових досліджень	навчальна дисципліна	<i>РП Методологія та організація наукових досліджень.pdf</i>	bEBRT7zITBuaSbf2ptNjPVLXni4y/IpHfJ4c/BdT6sM=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	навчальна дисципліна	<i>РП Іноземна мова.pdf</i>	rRNGxIStot3JpWA/S5NTdJha77PJtp24aDc4b5r3tPM=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	навчальна дисципліна	<i>РП Сучасні інформаційні технології.pdf</i>	82dpP9cZLHCZN9gksvk+UTOpH7jwuWKeoZYCu8P/kG8=	Клас ПК з підключенням до мережі інтернет ОС Windows ОС Linux Пакет LibreOffice (MS Office) Google застосунки Пакет Moodle
Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	навчальна дисципліна	<i>РП Менеджмент у закладах загальної середньої освіти.pdf</i>	9XiDv+2U17U+4zkvaBcKC2unmkw3hwhx2cPalkWoSOo=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Актуальні проблеми педагогіки	навчальна дисципліна	<i>РП Актуальні проблеми педагогіки.pdf</i>	TLVBzm/RGpBZ4ljR1JVObTspTpKqT5IbQB71vHJKCY=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Методика навчання	навчальна	<i>РП Методика</i>	cMLqm7EWotl2qJfB	Мультимедійний комплекс

історії у старшій школі	дисципліна	<i>навчання історії у старшій школі.pdf</i>	FEkBgB+78C2Ez8V+pYRs9lrXEA4=	(проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).
Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	навчальна дисципліна	<i>РП Історіографія всесвітньої історії XX - початку XXI ст..pdf</i>	RmbWgzuYKY3Fd19VlPClWd2ewnHKgqC4H3tJjH2oaOc=	Мультимедійний комплекс (проектор, екран, ноутбук, колонки) – 4 шт. Наукова бібліотека та репозитарій НУЧК (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/).

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
332439	Петреченко Ірина Євгенівна	Доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1994, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 027942, виданий 09.03.2005, Атестат доцента 12ДЦ 019700, виданий 03.07.2008	18	Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Диплом спеціаліста: ЛЕ № 000955 від 22.06.1994 р. Спеціальність: «Історія і право». Кваліфікація: «вчитель історії і права». Диплом кандидата наук ДК №027942 від 09.03.2005 р. зі спеціальності 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни. Атестат доцент кафедри історії та археології України: 12ДЦ № 019700 від 03.07.2008 р. Підвищення кваліфікації та стажування: Стажування травень 2017р на кафедрі суспільних дисциплін та методики їх викладання Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського. (Довідка від 01.06.2017 р. про проходження стажування). Публікації: Історія Криму як компонент освітньої програми підготовки майбутніх учителів історії Актуальні проблеми історичної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / Редкол.:

к.і.н., доц.
Н.М.Кузовова (відп.
ред.) та ін. Херсон:
Вид-во ХДУ, 2021. С.
43-49.
Батурин: гетьманська
столиця
ранньомодерної доби:
Збірник документів і
матеріалів / О.Б.
Коваленко, Т.П.
Демченко, Г.С.
Доманова та ін.
SCRIPTORIUM: 2020,
272 с. (у
співавторстві).
Кримськотатарський
просвітитель-
реформатор Ісмаїл
Гаспринський
Дослідницькі підходи
до історико-
педагогічних
розвідок: від традицій
до новацій: Збірник
матеріалів науково-
методологічного
семінару з 2020 р.
історії освіти, 21
жовтня, Київ / НАПН
України, Від-ня заг.
педагогіки та
філософії освіти,
ДНПБ України ім. В.
О. Сухомлинського та
ін.; [редкол.:
Березівська Л. Д.
(голова редкол.),
Сухомлинська О. В.,
Тарнавська С. В.]. Київ
: ДНПБ України ім. В.
О. Сухомлинського.
2020. С. 28.
У центрі уваги –
непересічна особа
лідера Гетьманщини
// Сіверянський
літопис. 2019. № 2. С.
169–172. (фахова).
Маловідомий опис
Чернігова 1779–1781
рр. // Сіверянський
літопис. 2019. № 3. С.
53–58. (фахова).
«Камеральное
описание... Речицкой
округи» 1796 р.:
інформаційний
потенціал пам'ятки.
Днепровский паром.
Природное единство и
историко-культурное
взаимодействие
белорусско-
украинского
пограничья /
Материалы
международной
конференции (26-27
апреля 2018 г., г.
Гомель). Минск:
Четыре четверти,
2018. С. 69–76.
«Черниговского
наместничества
топографическое
описание» О.
Шафонського як
джерело з історії
розвитку освіти на
Чернігівщині

Подесення в контексті історичної і природної спадщини: Збірник наукових праць / Міжнародний союз академії наук, Інститут археології НАН України, Інститут історії України НАН України, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Благодійний фонд «Київська ландшафтна ініціатива». Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2018. Вип. 1. С. 94–99.

Ніжин та його округа за даними описів Чернігівського намісництва останньої чверті XVIII ст. Ніжинська старовина. 2017. Вип. 23(26). С. 199–210. (фахова)

Участь у конференціях.

XVII Батуринські читання (Батурин, червень 2021).

Усеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні пробелми історичної освіти» (Херсон, березень 2021).

Науково-методичний семінар з історії освіти «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій» (Київ, жовтень 2020 р.).

Міжнародна наукова он-лайн конференція «Одинадцять сіверянські соціально-психологічні читання» (Чернігів, НУЧК, листопад 2020).

Всеукраїнський науково-практичний семінар «Форми репрезентації джерел з історії освіти» (Київ, травень 2019 р.).

Наукова конференція «Гетьман І.С. Мазепа та Чернігівщина» (до 380-річчя від дня народження) (Чернігів, березень 2019 р.).

Круглий стіл до 100-річчя Національної академії наук України «Вчені Чернігівщини та розвиток української науки»

						<p>(Чернігів, листопад 2018 р.). Науково-методологічний семінар з історії освіти «Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри» (Київ, жовтень 2018 р.). Всеукраїнська наукова конференція «XII Костомарівські читання». «Костомарівські читання» (Чернігів, травень 2018 р.). XV Батурицькі читання (Батурин, червень 2018.). Науково-практична конференція «П'ять Фльорівські читання» (Чернігів, жовтень 2017 р.).</p> <p>Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії: Курсова робота з історії: навчально-методичний посібник / О. В. Гринь, І. Є. Петrenchенко, Л. М. Шара. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 36 с. Історія Криму: Навчально-методичний посібник. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 44 с.</p> <p>Керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою: 2014–2021 рр. – керівництво проблемною дослідницькою групою «Проблеми регіональної історії та історіографії Північного Лівобережжя нового часу»</p>	
111175	Ячменіхін Костянтин Михайлович	Завідувач кафедри, професор кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин, Основне місце	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Мордовський державний університет, рік закінчення: 1973, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 007943,	24	Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Диплом про вищу освіту Ю №446293 від 28.06.1973 р. Мордовський державний університет імені М.П. Огарьова, 1973. Диплом доктора історичних наук: ДД №007943 від 10.02.2010 р., 07.00.02

роботи		<p>виданий 10.02.2010, Атестат професора ПРАР 000172, виданий 31.03.1995</p>		<p>– всевітня історія, виданий рішенням президії ВАК України. Атестат професора: ПР АР №000172 від 31.03.1995 р. кафедри історії слов'ян, виданий на підставі рішення вченої ради ЧДПУ імені Т.Г. Шевченка. Підвищення кваліфікації: Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського з 1.11.2017 по 30.11.2017 р. Публікації: Ячменіхін К.М. Європейські інновації в інфраструктурі військових поселень Російської імперії. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету Чернігів, 2017. Вип. 145. Серія: Історичні науки. № 12. С. 98–101. Ячменіхін К.М., Стрілюк О.Б. Співпраця П.А. Столипіна та І.Я. Гурлянда щодо вирішення «Фінляндського питання». Гілея. Науковий вісник. Київ, 2018. Вип. 139 (№12). Ч. І. Історичні науки. С. 209–213. Ячменіхін К.М., Стрілюк О.Б. «Аракчєєвщина»: історіографічні міфи. Гілея. Науковий вісник. Київ, 2019. Вип. 149 (№ 10). Ч І. Історичні науки. С. 216–220. Взаємовідносини О.А. Аракчєєва з колегами по службі Scientific achievements of modern society. Abstracts of the 8-th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom, 2020. pp. 908 – 912 О.А. Аракчєєв у родинних стосунках Dynamic of the development of the world science. Abstracts of the 7-th International scientific and practical conference. Perfect publishing. Vancouver, Canada, 2020. pp. 986 – 995. «Аракчєєвщина»: історіографічні міфи.</p>
--------	--	--	--	---

Гілея. Науковий вісник. Київ, 2019. Вип. 149 (№10). Ч.І. Історичні науки. С. 216–220.

Співпраця П,А. Столипіна та І.Я. Гурлянда щодо вирішення «Фінляндського питання» Гілея. Науковий вісник. Київ, 2018 Вип. 139 (№12). Ч.І. Історичні науки. С. 209–213.

Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):

К 79.053.01 Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. Міністерство освіти і науки України. Чернігів. Д 64.051.10 Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна. Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації:

2015 – Кушнар'єв С.С. «Південне порубіжжя Російської держави наприкінці XVI–XVII ст.(на прикладі Середнього Пооскілля)»;

2015 – Пригарін О.А. «Формування етноконфесійної спільноти росіян-старообрядців у Нижньому Подунав'ї (друга половина XVIII – перша половина XIX ст.)»

2020 – Швець В.В. «Військово-адміністративна та наукова діяльність генерала М.О. Домонтовича»; Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня: Лашук Наталія Василівна – захист кандидатської дисертації «Російське масонство в суспільно-політичних дискусіях останньої чверті XIX – початку XX ст.» - 07.00.02 – всевітня історія – 2021.

						<p>Михтуненко Вікторія Вікторівна захист кандидатської дисертації «Науково-педагогічна та громадсько-політична діяльність І.Я. Гурлянда» 07.00.02 - 2019.</p> <p>Участь у конференціях: Круглий стіл «Культурна політика ЄС: базові цінності та кращий досвід» з презентацією проекту «Культурний вимір Європи» (Чернігів, 13 грудня 2019 р.). Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасної історичної науки. Чернігів, 21 червня 2019 р. Член редакційної колегії фахового видання: Член редколегії фахового видання Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника: Завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин</p>	
187163	Ясновська Людмила Василівна	Доцент кафедри історії України, археології та краєзнавства, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1987, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 061977, виданий 06.10.2010, Атестат доцента 12ДЦ 041837, виданий 26.02.2015	32	Історичне краєзнавство у старшій школі	<p>Диплом спеціаліста: РВ № 736731. Спеціальність «історія та право» Диплом кандидата наук ДК № 061977 від 6 жовтня 2010 р. зі спец. 07.00.01 історія України. Тема дисертаційного дослідження: «Давньоруські старожитності Чернігівщини в історико-культурному просторі та науковому житті регіону». Атестат доцента: 12ДЦ № 041837 від 26.02.2015 р.</p> <p>Підвищення кваліфікації та стажування: Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, довідка про проходження стажування № 18 від 1.06.2017</p> <p>Публікації: Ясновська Л. Пам'яткоохоронна діяльність викладачів Чернігівського</p>

вчительського інституту. Фльорівські читання. Чернігів, 2017. с. 11-13.
Ясновська Л.
Дослідник давньоруських старожитностей Чернігівщини – Семен Андронович Гатцук. Вісник Харківського національного університету. Харків, 2018. Вип. 54. Серія «Історія». С. 120–128 (фахова).
Ясновська Л.
Навчальний курс «Історичне краєзнавство» у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.
Всеукраїнська нарада з питань викладання навчального курсу «Основи краєзнавства» у закладах вищої освіти: Матеріали та документи. Київ, 24 травня 2018 р. / Науковий редактор О. П. Реснт, відповідальний редактор О. А. Удод. К., 2018. С. 64–67.
Археолог і краєзнавець Володимир Руденок. Володимир Якович Руденок: (біобібліогр. покажч.) / Черніг. ОУНБ ім. В.Г. Короленка, Нац. ун-т «Черніг. колегіум» ім. Т.Г. Шевченка, Черніг. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України ; [упоряд. Н. Ф. Гонза, І. Я. Каганова ; вступ. стаття О.Б. Коваленка та Л.В. Ясновської ; наук. ред. О.Б. Коваленко; ред. І.Я. Каганова; відп. за вип. І.М. Аліференко]. Чернігів, 2018. 68 с. («Історики та краєзнавці Чернігівщини» ; Вип. 25). 34 с.
Ясновська Л. Перші сходи до усвідомлення себе. Найкращі описи історико-краєзнавчої спадщини Чернігівщини: збірник матеріалів п'ятої (ювілейної) Чернігівської обласної історико-краєзнавчої конференції учнівської молоді. Київ–Чернігів, 2019. С. 16. (0,1 дрк.арк.)

Ясновська Л.
Чернігів і чернігівці в
житті Михайла
Коцюбинського
Художній світ прози
Михайла
Коцюбинського.
Збірник матеріалів
Всеукраїнської
науково-практичної
конференції,
присвяченої 155-
річчю від дня
народження Михайла
Коцюбинського.
Чернігів, 2020.
Офіційний опонент на
захисті кандидатської
дисертації:
2018 р. – Павлик
Олександр
Васильович «Розвиток
археологічної науки
на теренах України в
кінці XIX – на початку
XX ст. (за матеріалами
часопису
«Археологічний
літопис Південної
Росії»)»
Участь у
конференціях:
Обласна науково-
практична
конференція до 25-ї
річниці незалежності
України «Краєзнавча
діяльність бібліотек
Чернігівщини» 17-18
серпень 2016.
Міжнародні наукові
читання IV Спаські
читання, присвячені
125-річчю від дня
народження Є.Ю.
Спаської та 50-річчю
створення
Ніжинського
краєзнавчого музею
(21–23 вересень 2016
р., Ніжин–Батурін).
Всеукраїнська наукова
конференція «Історія
музейної справи кінця
XIX ст. – 1930-х рр.:
люди і колекції» (до
140-річчя від дня
народження Миколи
Омеляновича
Макаренка) (лютий
2017 р., м. Київ).
V Міжнародна
наукова конференція
історія археології:
механізми управління
та форми організації
науки (до 115-річчя
проведення XII
археологічного з'їзду в
Харкові) (5–6 жовтень
Харків, 2017 р.).
Другі Русівські
читання «Олександр
Русов та його доба».
березень 2017 р.,
Чернігів.
Науково-практична
конференція з нагоди
140-річчя від часу
заснування
«Чернігівська ОУНБ:

від витоків до сьогодення».
(Чернігів, 28 вересень 2017 р.).
Міжнародна наукова конференція «Концепт Європи в політичному дискурсі та соціокультурному наративі» (травень 2017 р., Чернігів).
Третя Куликівська районна краєзнавча конференція, присвячена 95-річчю створення Куликівського району (сmt Куликівка, березень 2018 р.).
Всеукраїнська наукова конференція «XII Костомарівські читання» (Чернігів, травень 2018 р.).
Науково-практична конференція «Шості Фльорівські читання», Чернігів, 12 листопада 2019 р.
Круглий стіл «Актуальні проблеми сучасної історичної науки. Чернігів, 21 червня 2019 р.
1. VI Міжнародна наукова конференція: Інтелектуальний простір міста і формування ідентичностей (до 120-річчя XI Археологічного з'їзду), Київ, 3-4 жовтня 2019 р.
Міжнародна наукова конференція «Дослідження пам'яток культурної спадщини Придніпров'я» (до 950-річчя заснування Антонієвих печер м. Чернігова), 10-11 жовтня 2019 р.
Круглий стіл присвячений 175-річчю заснування Кирило-Мефодіївського товариства, 17 грудня 2020 р., м. Київ.
Науково-методологічний семінар з історії освіти «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій», 21 жовтня 2020 р. м. Київ
Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника, досвід роботи в закладах загальної середньої освіти: 1995–2018 вчитель, вчитель-методист Чернігівського Регіонального педагогічного ліцею

						<p>для обдарованої молоді, член комісії по захисту робіт Малої Академії Наук. Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Керівництво науковою роботою студента, який зайняв I місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук (2016 р.). 2018–2020 рр. – Голова Ради міського історичного клубу «Старий Чернігів»; Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Членкіня Національної спілки краєзнавців України, відповідальний секретар Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців; Член консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при Департаменті культури і туризму, національностей та релігій Чернігівської обласної державної адміністрації.</p>	
148123	Кулик Ірина Олександрівна	Доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т.Г.Шевченка, рік закінчення: 1984, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 057641, виданий 10.02.2010, Атестат доцента 12ДЦ 029724, виданий 23.12.2011	26	Актуальні проблеми педагогіки	<p>Диплом спеціаліста: КВ №796838 від 30 червня 1984 р. Спеціальність «історія та право» 2) Диплом кандидата наук № ДК № 057641 від 10.02.2010 р. 13.00.01 Загальна педагогіка та історія педагогіки. Тема дисертаційного дослідження: «Творча спадщина Григорія Сковороди в педагогічній історіографії». Атестат доцента: 12ДЦ № 029724 від 23.12.2011 р. Підвищення кваліфікації та стажування: Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського. Довідка про проходження стажування № 5 від 20.03.2018. Сертифікат: NR. 4 – 79/ 3338) «Трансдисциплінарний підхід в контексті сталого розвитку</p>

освіти» (Латвія. Даугавпилський університет, науково-дослідний центр "Ilgas", 15 – 21 серпня 2017 р.)
Сертифікат: «Україна-ЄС. Сучасні технології, економіка та право» № 2018 – 4d/055 dsl 28.04.2018.
Публікації:
Кулик І. О. Інтерактивні технології навчання як чинник формування навчальних компетентностей. Матеріали науково-практичної конференції Четверті Фльорівські читання. Чернігів: Редакційно-видавничий відділ ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка, 2016. С. 49 – 51.
Кулик І. О. Софія Русова про духовно-моральну спрямованість педагогічної концепції Григорія Сковороди. Нова педагогічна думка. Рівне: РОІПО, 2016. № 1 (85). С. 120 – 123. (фахове видання).
Кулик І. Інноваційні педагогічні технології як чинник формування навчальних компетентностей. Україна – ЄС. Сучасні технології, економіка та право: збірник міжнародних наукових праць. Ч. 2. Чернігів: РВВ ЧНТУ, 2017. С. 140 – 143.
Кулик Ірина. Педагогічні умови удосконалення професійної підготовки вчителів історії в контексті розбудови суспільства для сталого розвитку. Україна – ЄС. Інновації в освіті, технологіях, економіці та праві: збірник міжнародних наукових праць. Чернігів: РВВ ЧНТУ, 2018. С. 178 – 180.
Кулик Ірина. Формування готовності майбутнього вчителя історії до професійної діяльності засобами музейної педагогіки у контексті трансдисциплінарного підходу. Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в

Україні: збірник міжнародних наукових праць. Чернігів: РВВ ЧНТУ, 2018. С. 496 – 499.

Кулик Ірина. Формування “істинної людини” в педагогічній спадщині Григорія Сковороди. Український вимір: міжнародний збірник науково-педагогічних, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. Чернігів: ЧОШПО, 2018. С. 94 – 96.

Кулик Ірина. Підготовка майбутніх учителів історії до інноваційної діяльності в контексті інтеграції України в європейський освітній простір. Витоки педагогічної майстерності: збірник наукових праць. Серія «Педагогічні науки». Вип. 21. Полтава: РВВ ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2018. С. 108 – 113. Index Sopernicus International Ulrichsweb Global Serial Directory.

Кулик Ірина. Принципи особистісно орієнтованого навчання в педагогічній спадщині Софії Русової. Педагогічні ідеї Софії Русової в контексті нової української школи: збірник наукових праць. Чернігів: ЧОШПО, 2019. С. 195 – 202.

Кулик І.О. Музейно-педагогічна технологія як фактор підготовки майбутніх вчителів історії та суспільних дисциплін до педагогічної діяльності. Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в Україні: збірник міжнародних наукових праць. Чернігів: РВВ ЧНТУ, 2019. С. 203 – 207.

Кулик І.О. Музейно-освітнє середовище як важливий фактор професійної підготовки майбутніх вчителів історії та суспільних дисциплін. Шості Фльорівські читання : матеріали науково-практичної конференції. Чернігів: Редакційно-видавничий відділ

НУЧК імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2019. С. 69 – 71.
Кулик І., Турчин Т. Педагогічні умови підготовки майбутніх вчителів до педагогічної діяльності в музейному просторі. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 30. Том 4. С. 108 – 113. (фахове видання).
Кулик І.О. Провідні тенденції висвітлення педагогічної спадщини Григорія Сковороди в історико-педагогічній літературі. Український вимір: міжнародний збірник науково-педагогічних, методичних статей і матеріалів з України та діаспори. Число XVII. Чернігів: ЧОШПО, 2020. С. 9 – 11.
Кулик І.О. Дидактичні принципи формування музейно-педагогічної компетентності майбутнього вчителя історії. Наукові записки Міжнародного гуманітарного університету : збірник наукових праць. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 34. С. 167–170. Index Copernicus International.

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії (розділу монографії) з дисципліни:
Кулик І.О. Практикум з курсу «Шкільний курс історії України та методика його навчання»: практикум для студентів пед. вишів. Чернігів: Вид. Лозовий В. М., 2011. 265 с.
(Рекомендовано до друку Вченою радою Чернігівського національного педагогічного

університету імені Т.Г. Шевченка (Протокол № 11 від 29 червня 2011 р.)
Кулик І.О. Методичні рекомендації щодо організації та проведення педагогічної практики студентів III – IV курсів: навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 014.03 «Середня освіта. Історія». Чернігів : Редакційно-видавничий відділ Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2018. 50 с.
Кулик І.О. Методичні рекомендації щодо підготовки та написання курсових робіт : навчально-методичний посібник для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 014.03 «Середня освіта. Історія». Чернігів : Редакційно-видавничий відділ Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2020. 27 с.
Участь у конференціях:
Регіональна науково-практична Інтернет-конференція «Освітня діяльність і педагогічні погляди С. Русової (1856-1940рр.) у контексті сьогодення», 04.02.2016 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Україна – ЄС. Сучасні технології, економіка та право». 3–8 квітня, 2017. Словаччина – Австрія – Угорщина.
XV міжнародна конференція BVCC / JTES «Сталий розвиток, культура та освіта: взаємодія традицій та інновацій» Рига, Латвія; 16 – 18 листопада 2017 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Формальна й неформальна освіта в діяхронному вимірі педагогіки добра Івана Зязюна» (5-7 березня 2018 року м. Полтаві

(Україна) на базі Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Четверта міжнародна науково-практична конференція «Україна-ЄС. Сучасні технології, економіка та право» (24-28 квітня 2018 року). Другі Ушинські читання «Українська освіта і культура в історичному розвитку та в умовах викликів інформаційного суспільства» (29-30 травня 2018 року) на базі обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, м. Чернігів. Міжнародна науково-практична конференція «Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства» (у рамках реалізації проекту «Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в Україні за концепцією “Quadruple Helix” (9 листопада 2018) м. Чернігів. Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічні ідеї Софії Русової в контексті Нової української школи» (15-16 лютого 2019 року) на базі Ріпкинської гімназії імені Софії Русової смт. Ріпки Чернігівської області. III Міжнародна науково-практична конференція «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності та майбутнього» (11-12 квітня 2019 р.) на базі Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. II Міжнародна науково-практична конференція «Конкурентоспроможність вищої освіти України в умовах інформаційного суспільства» у рамках реалізації проекту «Інтегрована модель

конкурентоспроможної вищої освіти в Україні за концепцією Quadruple Helix» (11 жовтня 2019).
Чернігів.
Четверті Ушинські читання «Українська освіта і культура в історичному розвитку та в умовах викликів інформаційного суспільства» на базі обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, м. Чернігів.
Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Нове покоління вчителів для української школи: виклики і досягнення» (30 квітня 2021 року)
Одеська академія неперервної освіти (секція з «Теоретико-методичні засади трансформації змісту та технологій педагогічної освіти»)
VII Всеукраїнська мультидисциплінарна конференція «Чорноморські наукові студії» (14 травня 2021 року, м. Одеса, Україна)
Міжнародний гуманітарний університет м. Одеса (секція «Гуманітарні та соціальні науки. Педагогіка. Культура і мистецтво»)
Міжнародна наукова конференція «Культурний та комунікативний вимір Європи: виклики для України» (Чернігів, 21-22 травня 2021 р. НУЧК імені Т.Г.Шевченка).
Участь в міжнародних проєктах:
«Трансдисциплінарний підхід в контексті сталого розвитку освіти» (Даугавпілс, Латвія. 2017)
«Інтегрована модель конкурентоспроможної вищої освіти в Україні за концепцією Quadruple Helix» (Україна. Чернігів. 2019).
Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника; досвід роботи в закладах загальної середньої освіти: 1984-1988 рр. – вчитель історії та суспільствознавства

							м.Дніпро. ЗЗСО № 69. Участь у журі конкурсів Мала академія наук України: секція педагогіка м. Чернігів.
60724	Тимошко Ганна Миколаївна	Професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом доктора наук ДД 004456, виданий 30.06.2015, Диплом кандидата наук ДК 023521, виданий 12.05.2004, Атестат доцента ДЦАР 003911, виданий 24.10.1996, Атестат професора 12ПР 011154, виданий 15.12.2015	4	Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Диплом про вищу освіту Я№ 881170 виданий 28.07.1973р., кваліфікація « вчитель початкових класів». Диплом КВ № 695572 виданий 23.06.1983 р., кваліфікація « вчитель історії та суспільствознавства». Диплом ДСК № 011989 виданий 10.07.1996 р., кваліфікація « практичний психолог системи освіти». Диплом кандидата педагогічних. Наук ДК № 023521 12.05.2004 року. Атестат доцента кафедри педагогіки ДЦ АР № 019610 від 24.10.1996 р. Диплом доктора педагогічних наук ДД № 004456 від 30.06.2015 р. Атестат професора кафедри управління навчальним закладом та педагогіки вищої школи 12ПР № 011154 від 15.12.2015 р. Підвищення кваліфікації та стажування: Підвищення кваліфікації за категорією «Викладачі-тьютори (організатори) дистанційного навчання університетів, академій, інститутів» Свідоцтво СП 35830447/2529-16 вид. 16.12.2016 р. Підвищення кваліфікації за освітньо-професійною програмою «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, Інститутів з менеджменту освіти та лідерства» Свідоцтво СП 35830447/ 3734- 20 (210 год.) 20 листопада 2020 р. Стажування за кордоном – CERTIFIKAT OF PARTICIPATION ON MODERN ACHIEVEMENT OF SCIENCE FUND EDUCATION Held

on September 16-23 /
2020/ Netatya/Isrel.

Публікації:
Web of Science
International Journal
of Computer Science
and Network Security,
VOL.21 No.6, June
2021 231 Manuscript
received June 5, 2021
Manuscript revised
June 20, 2021
Priorities And Problems
In The Development Of
Modern Information
Technologies In
Education
Nataliia Prykhodkina[†],
Hanna Tymoshko^{††},
Alona Zuieva^{†††}, Olena
Sholokh^{††††},
Margarita
Noskova^{†††††}, Yuliia
Lebid

Тимошко Г. М.
Культурологічні
імперативи органі-
заційної діяльності
керівника
загальноосвітнього
навчального закладу.
Вісник Чернігівського
національного
педагогічного
університету. Серія :
Педагогічні науки.
2016. Вип. 133. С. 216-
220.

Тимошко Г.
Теоретико-
методологічний базис
розвитку
організаційної
культури в теорії та
практиці управління
загальноосвітнім
навчальним закладом.
Педагогіка вищої та
середньої школи :
збірник наукових
праць. Кривий Ріг :
ВЦ КДПУ; Айс Принт,
2017. Вип. 3 (49). С.
177-188.

Тимошко Г.М. Сучасні
погляди на розвиток
організаційної
культури керівника
загальноосвітнього
навчального закладу.
Керівник нової
української школи:
світоглядно-
професійні орієнтири
: збірник наукових
праць / [В. П.
Андрущенко, В. П.
Бех, О. В. Алейнікова
та ін.] ; МОН України,
НАПН України,
Асоціація керівників
шкіл України, Нац.
пед. ун-т ім. М. П.
Драгоманова. Київ :
Вид-во НПУ ім. М. П.
Драгоманова, 2017. С.
141-144.

Тимошко Г.М. До
проблеми управління
інноваційними

процесами в загальноосвітніх навчальних закладах . Вісник Черкаського університету. Серія "Педагогічні науки". 2017. № 11. С. 125-131. Тимошко Г.М.

Сучасна парадигма розвитку організаційної культури у процесі професійної діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу. Післядипломна освіта в Україні '2017. №1 С.50-56.

Тимошко Г. М. Теоретико-практичні засади управління розвитком творчого потенціалу педагогічного колективу. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Педагогічні науки / Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка ; гол. ред. Носко М. О. 2017. - Випуск 142. - С. 175-181. Tymoshko Ganna Development of the organizational culture of the head of the school in terms of open education EURÓPSKA VEDA: vedecký časopis.- Podhájjska. 2018. № 4. С. 159 – 167.

Тимошко Г.М. Педагогічна діяльність як вагомий чинник розвитку організаційної культури керівника закладу освіти. Вісник післядипломної освіти: зб.наук.пр./ НАПН України ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. В.В. Олійник; редкол.: О.Л. Ануфрієва [та ін.]. Київ: Юстон, 2018. Вип. 6 (35). (Серія «Педагогічні науки»). С. 159 -175.

Тимошко Г. М. Теоретико-прикладні вектори впровадження інноваційних технологій у розвиток сучасної школи. Вісник Національного університету педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 150. С. 131-135.

Тимошко Г. М.

Педагогічна майстерність як вектор розвитку організаційної культури керівника закладу освіти. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 157. С. 222-228.

Тимошко Г. М. Теоретичні підходи до перфоманс – самоменеджменту керівника нової української школи. Теорія та методика управління освітою. том 1. 22. 2019. URL: Hanna Tymoshko Information support for the educational quality management in the general educational institution. Proceedings of the International Conference on History, Theory and Methodology of Learning (October 15, 2020, Kryvyi Rih) Tymoshko H., Prykhodkina N.. Media and media education as attributes of globalization in the information society era . Proceedings of the scientific and practical conference with international participation «Professional Development of Specialists in the Digitized Society: Current Trends» (November 12, 2020, Kyiv).

Тимошко Г. Управління інноваційною діяльністю закладу загальної середньої освіти з інклюзивними класами. Шості Фльорівські читання Матеріали науково-практичної конференції. Чернігів: НУЧК імені Т.Г. Шевченка, 2019. С. 56-60.

Тимошко Г. .Організаційна культура керівника нової української школи: виклики часу. Сучасні досягнення в науці та освіті: зб. пр. XV Міжнар. наук. конф., 16–23 верес. 2020 р., м. Нетанія (Ізраїль). Хмельницький: ХНУ, 2020. С. 11-17. Участь у

конференція:
II Міжнародна науково-практична конференція «Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій» (26-28 квітня 2017 р., м. Київ – Золоче -м. Суми.
Міжнародна науково-практична конференція «Наукова спадщина академіка Івана Зязюна у вимірах сучасності та майбутнього» (11 – 12 квітня 2019 р., м. Чернігів).
Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки, психології та реабілітології «Діти з особливими потребами в освітньому просторі» (10-11 жовтня 2019 р., Чернігів–Київ).
Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційний менеджмент у закладах освіти»(21 березня 2017 року,/ Житомир.
Науково-практична конференція «Шості Фльорівські читання», Чернігів, 12 листопада 2019 р.
Всеукраїнський науково-методологічний семінар
Позиціонування закладу освіти засобами новітніх технологій менеджменту, 30 жовтня 2020 р. Київ - Бориспіль.
Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Школа синергії освіти і духовності: нові виклики, тренди і можливості» ДЗВО, «Університет менеджменту освіти», м. Київ, 23 жовтня 2020 р.
Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:
Пищик Олена Василівна «Розвиток комунікативної культури керівників професійно-технічних навчальних закладів системи післядипломної педагогічної освіти»

(спеціалізована вчена рада Д 79.053.02 у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, травень 2019 р., диплом ДК № 054470 від 15 жовтня 2019 року.).
Козійчук Оксана Григорівна «Управління профорієнтаційною роботою з учнівською молоддю в навчальних закладах регіону»
(спеціалізована вчена рада Д 73.053.04 у Черкаському Національному університеті імені Б.Хмельницького, грудень 2020 р., диплом ДК № 059253 від 9 лютого 2021 року.).
Участь у міжнародних проектах :
2016-2018. Україно-Австрійський проект «Нові вимоги до компетенцій керівників шкіл України». Проектне бюро Культур-Контакт-Австрія. Член творчої групи.
Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента (5 чол.) члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):
Спеціалізована вчена рада Д26.455.03 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук зі спеціальностей 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти)-член ради.
Спеціалізована вчена рада Д 79.053.02 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук зі спеціальностей 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та 13.00.06 – теорія і методика управління освітою – член ради.
Член редакційної колегії фахового видання:
Збірник наукових праць «Вісник післядипломної освіти». Серія «Педагогічні науки» (фахове видання) –

						<p>член редакційної колегії. Міжнародний науковий журнал «ScienceRise». «Педагогічна освіта» (видання, що внесено до наукометричних баз) – член редакційної колегії. Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника: 1990–2004 – заступник, начальник управління освіти Чернігівської обласної державної адміністрації, 2004 р. працювала на посаді першого проректора Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. З 2004 по 2006 рік старший науковий співробітник лабораторії управління закладами освіти Інституту педагогіки АПН України. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член Громадської організації «Наукова школа Віктора Олійника» Член Громадської організації «Школа адаптивного управління соціально-педагогічними системами</p>	
66907	Горошко Юрій Васильович	Завідувач Кафедри, Професор, Основне місце роботи	Природничо-математичний факультет	<p>Диплом доктора наук ДД 002012, виданий 04.07.2013, Диплом кандидата наук КН 004470, виданий 25.01.1994, Атестат доцента ДЦАР 004456, виданий 30.10.1996, Атестат професора 12ПР 010981, виданий 29.09.2015</p>	29	Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	<p>Диплом про вищу освіту МВ №099425 від 28.06.1986, кваліфікація "вчитель математики і фізики". Диплом кандидата наук КН № 004470 від 25 січня 1994 року. Атестат доцента ДЦ АРН№ 004456 від 30 жовтня 1996 року. Диплом доктора наук ДД № 002012 від 04 липня 2013 року. Атестат професора 12 ПР №010981 від 29 вересня 2015 року. Підвищення кваліфікації та стажування: Стажування – 14-21 травня та 31 травня-19 червня 2018 р., кафедра інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій в освіті Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського.</p>

Довідка №16 від
20.06.2018 р.
Публікації:
Web of Science
1. Hanna Tsybko Yuriy
Horoshko, Andrii
Kostiuchenko.
Methodological
approaches to the
selection of learning
management systems
for use in the
educational process //
E-learning Vol. 10. E-
learning and Smart
Learning Environment
for the Preparation of
New Generation
Specialists. - Katowice-
Cieszyn : Studio Noa for
University of Silesia. -
P. 501-514.
2. Horoshko, Yuriy V.,
Mitsa, Oleksandr V.,
Melnyk, Valentyn I.
METHODOLOGICAL
APPROACHES TO
SOLVING OLYMPIAD
TASKS ON
COMPUTER SCIENCE
INFORMATION
TECHNOLOGIES AND
LEARNING TOOLS,
Том: 71, Випуск: 3,
Стр.: 40-52 , DOI:
10.33407/ilt.v71i3.2482
. Оpubлiковано: 2019.
3. Horoshko Y., Tsybko
H. Experience and the
prospects of using free
software at the teachers'
training university // E-
learning Vol. 9.
Effective Development
of Teacher's Skills in the
Area of ICT and E-
learning. Monograph.
Katowice-Cieszyn. 2017.
– p.295 – 309.
4. Yuriy Horoshko,
Hanna Tsybko, Evhenii
Vinnichenko, Andrii
Kostiuchenko, Nataliia
Priadko. Impact of
changes in teaching
computer science in
ukrainian schools on
forming the content of
computer science
courses at non-core
specialties in
universities //
E-Learning and STEM
Education Scientific
Editor Eugenia
Smyrnova-Trybulska
“E-Learning”, 11,
Katowice-Cieszyn 2019,
pp. 643-657.
Фахові
1. Горошко Ю.В.
Застосування тестових
систем для здійснення
оцінювання майбутніх
викладачів / Л. А.
Матвійчук, Ю. В.
Горошко, Г. Ю. Цибко,
С. Ф.Вінниченко //
Інформаційні
технології в освіті. -
2018. - № 37. С. 90-98.

2. Горошко Ю.В., Мельник В.І., Міца О.В. Про турніри юних інформатиків / Ю.В. Горошко, В.І.Мельник, О.В.Міца // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / Редрада. - К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2018.- Вип. 20(27).- С. 32-39.

3. Горошко Ю.В., Цибко Г.Ю. Про перспективи використання мови Swift у навчанні програмування / Ю.В. Горошко, Г.Ю. Цибко // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2017.- Вип. 19(26).- С. 59-63.

4. Жалдак М.І., Морзе Н.В., Рамський Ю.С., Горошко Ю.В., Цибко Г.Ю., Вінничечко Є.Ф., Костюченко А.О. Пам'яті Андрія Вікторовича Пенькова / Ю.В. Горошко, ... // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: збірник наукових праць / К.: Вид-во НПУ ім М.П.Драгоманова, 2016.- Вип. 18(25).- С. 165-168.

5. Ю.В.Горошко, Г.Ю.Цибко, А.О.Костюченко. Технології опрацювання великих даних у навчанні інформатичних дисциплін // Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Вип. 12 (168) /Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2021. 324 с. (Серія: Педагогічні науки). - с. 8-17
Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):
Член спеціалізованої вченої ради Д 79.053.02

Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації:

1. Виступив офіційним опонентом на захисті дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук Підгорної Тетяни Володимирівни «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до професійної діяльності в умовах інформатизованого навчального процесу» спеціальність 13.00.02 – теорія і методика навчання (інформатика).

2. Виступив офіційним опонентом дисертаційного дослідження Василя Михайловича Франчука «Методика навчання інформатичних дисциплін у педагогічних університетах з використанням веб-орієнтованих систем», поданого на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (інформатика).

Участь у конференціях:

1. Міжнародна конференція ICHTML 2020: THE INTERNATIONAL CONFERENCE ON HISTORY, THEORY AND METHODOLOGY OF LEARNING, м.

Кривий Ріг, 15-17 жовтня 2020 р.

2. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Крок у науку: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання» (м. Чернігів, 20 листопада 2020 року).

3. Всеукраїнська конференція «Проблеми викладання геометрії у закладах освіти: теорія, методика, практика» (м.Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 8-10 квітня 2019).

4. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів, аспірантів і молодих учених «Крок у науку»: дослідження у галузі природничо-математичних дисциплін та методик їх навчання (м. Чернігів, Національний університет „Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка, 27 листопада 2019 р.)

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:
1. Mathematics with a computer: The teacher's guide. Third Edition, supplemented/
M.I.Zhaldak,
Y.V.Goroshko,
E.F.Vinnychenko,
G.Y.Tsybko. –
Чернігів.: ФОП
Баликіна О.В., 2016. –
301 р.

Член редакційної колегії фахового видання:
Є членом редакційної колегії журналу NEW INSERTION: науковий журнал факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.
Є членом редакційної колегії Вісника Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (фахове видання).

Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника:
Завідувач кафедри інформатики і обчислювальної техніки.

Робота у складі журі:
Голова журі
1. обласної олімпіади з інформатики серед школярів;
2. всеукраїнського турніру юних інформатиків.

Член журі
1. четвертого етапу Всеукраїнської олімпіади з

						інформатики серед школярів; 2. обласної олімпіади з інформаційних технологій серед школярів. Акредитаційна комісія Голова акредитаційної комісії освітньо-професійної програми "Інформатика*" (спеціаліст) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (2018 р.). Голова акредитаційної комісії освітньо-професійної програми "Середня освіта, Інформатика" (магістерський рівень) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (2018 р.).
79293	Бойко Тетяна Валеріївна	Доцент, Основне місце роботи	Філологічний факультет	Диплом магістра, Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2009, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська), Диплом кандидата наук ДК 035964, виданий 12.05.2016	10	Іноземна мова (за професійним спрямуванням) Диплом магістра, Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, рік закінчення: 2009: спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська), Тема дисертаційного дослідження: «Підготовка майбутніх соціальних педагогів до запровадження здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів» 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти Диплом кандидата наук ДК 035964, виданий 12.05.2016. Підвищення кваліфікації та стажування: кафедра германської філології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. з 13.01.2020 р. по 28.02.2020 р. Тема стажування – Організація дистанційного навчання англійської мови на немовних спеціальностях. Тривалість (обсяг) стажування – 180 год./6 кредитів ЄКТС.

Публікації:
Бойко Т.В.
Педагогічний супровід дітей з особливими потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. 2020. № 62. С. 172-176. (Серія: Педагогіка і психологія)
Бойко Т.В.
Валеологічна діяльність соціальних педагогів. Монографія/Під науковою редакцією С.В.Грищенко. Чернігів : Десна Поліграф, 2020.184 с.
Бойко Т.В. Проблема медіаосвіти у процесі професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум». Чернігів : ЧНПУ, 2020. Вип. 10 (166)/НУЧК імені Т.Г.Шевченка; гол.ред. М.О.Носко. С. 134-137.
Boyko Tetjana, Nataliia Dehna, Olha Lilik, Vitaliy Ydenok. Psychological and Pedagogical Conditions and Means of Development of Professional Reflections in the System of Methodical Work. Brain. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 2021/ Vol. 12. Issue 1. P. 67-87.
Бойко Т.В., Носовець Н.М., Пискун О.М. Самоосвітня діяльність майбутнього вчителя у процесі педагогічної практики. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум». Чернігів : ЧНПУ, 2021. Вип.12 (168)/ НУЧК імені Т.Г.Шевченка; гол.ред. М.О.Носко. С. 235-241.
Участь у конференціях:
Міжнародна конференція «Соціальна робота на межі тисячоліття: концепції, технології, стратегії» (Київ, 2011),

						Міжнародна конференція «Ресоціалізація неповнолітніх правопорушників» (Луцьк, 2011); Всеукраїнська конференція «Перші Сіверянські соціально-психологічні читання» (Чернігів, 2010), Всеукраїнська конференція «Другі Сіверянські соціально-психологічні читання» (Чернігів, 2011), Всеукраїнська конференція «Сталий розвиток у соціальному вимірі: глобальним проблемам – локальні рішення» (Чернігів, 2011).	
59768	Боровик Анатолій Миколайови ч	Професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут історії та соціогуманітар них дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом спеціаліста, Київський державний педагогічний інститут імені О.М.Горького, рік закінчення: 1975, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 005048, виданий 08.06.2006, Атестат професора 12ІП 004692, виданий 22.02.2007	37	Методика навчання історії у старшій школі	1) Диплом спеціаліста: А-ІІ № 057603. Спеціальність «історія» 2) Диплом доктора наук ДД № 005048 від 08 червня 2006 р. зі спеціальності 07.00.01- Історія України. Тема докторської дисертації: «Українізація загальноосвітніх шкіл за часів виборювання державності (1917 – 1920 рр.)». Атестат професора: 12 ІП № 004692 від 22 лютого 2007 р. 3) Підвищення кваліфікації (від 26 листопада до 26 грудня 2018р.): Довідка № 22 від 27.12.2018 р. Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського . 5) Публікації: - Загальна кількість за останні 10 років – 41. У тому числі за проблематикою навчальної дисципліни: 1. Боровик А.М. Історія створення середньої школи в Російській імперії на сторінках «Народной энциклопедии» // Сіверянський літопис. 2020. № 2. С. 178 – 185. (фахове). 2. Боровик А.М. Історія створення професійної освіти у Російській імперії на сторінках «Народной энциклопедии» //

Сіверянський літопис. 2020. № 6. С. 77 – 88. (фахове).
3. Боровик А.М. Розвиток жіночої освіти у другій половині XIX – поч. XX ст. // Матеріали науково-практичної конференції «П'яті Фльорівські читання». Чернігів. Десна-Поліграф. 2017. С. 5 – 9.
Та інші.

6) Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії (розділу монографії) з дисципліни:
1. Боровик А.М., Боровик М.А. Історія Чернігівського національного педагогічного університету у біографіях його керівників. Монографія. Київ. СПД Чалчинська Н.В. 2016. 416 с.
2. Боровик М. А, Боровик А.М. Чернігівський державний педагогічний інститут в системі підготовки педагогічних кадрів. Монографія. Київ. «Видавництво Людмила». 2019. 272 с.
У монографіях мова йде про організацію навчання у загальноосвітніх школах за період від 1916 р. до 2016 р. та проблемах у підготовці учителів у Чернігівському педагогічному інституті /університеті цього ж періоду.

7) Участь в конференціях з тематики дисципліни за останні 5 років
1. Організація та проведення науково-практичних конференцій:
- «П'яті Фльорівські читання» 10 жовтня 2017 р. Чернігів.
- «Шості Фльорівські читання» 12 листопада 2019 р. Чернігів.
2. Виступи з доповідями:
- Розвиток вищої жіночої освіти у II пол. XIX ст. – поч. XX ст. - 10 жовтня 2017 р. ЧНПУ.
- Кафедра педагогіки

і методики викладання історії та суспільних дисциплін – сторінки історії – 12 листопада 2019 р. НУЧК.

3. Всеукраїнська науково-практична онлайн конференція «Професійна діяльність сучасного педагога» на базі Київського університету імені Бориса Грінченка. 20 листопада 2020 р.

8) Наукове керівництво здобувачів, які отримали документ про присудження наукового ступеня.
- Потій Н.М. «Розвиток земської початкової освіти в Чернігівській губернії (1865 – 1919 рр.)» - дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Чернігів 2011.
- Герасимчук О.М. «Реалізація столичинської аграрної реформи в Чернігівській губернії (1906 – 1917 рр.)» - дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук. Чернігів 2014.

11) Виконання функцій члена редакційної колегії наукового фахового видання.
- «Сіверянський літопис» - науковий журнал, фахове видання зі спеціальності 032 «Історія та археологія».
- «Сумська старовина» - всеукраїнський науковий історичний журнал, (фахове).

12) Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника; досвід роботи в закладах загальної середньої освіти:
- 1968 – 1970 рр. – учитель початкових класів та учитель фізичного виховання Нічогівської восьмирічної школи, Козелецького району, Чернігівської області.
- 1975 – 1982 рр. учитель історії та суспільствознавства

						<p>Козелецької середньої школи № 2, Козелецького району, Чернігівської області.</p> <p>15) Участь в атестації наукових працівників як офіційний опонент або член спеціалізованої вченої ради: - Макаренко Т.П. «Політика української Центральної Ради щодо національних меншин (березень 1917 – квітень 1918 рр.)» - Східноукраїнський національний університет імені В. Даля. 2008. (канд. дисертація) – опонент. - Венцева Н.О. «Розвиток вищої історичної педагогічної освіти України в першій половині ХХ ст.» - Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. 2017. (докт. дисерт.) – опонент. - Заступник голови вченої спеціалізованої вченої ради К 79.053.01 у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.</p>	
345932	Янченко Тамара Василівна	Професор, завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін,, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського	Диплом доктора наук ДД 006884, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата наук ДК 036321, виданий 12.10.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008	29	Методологія та організація наукових досліджень	Диплом про вищу освіту ЛВ № 426125, виданий 14.06.1991, кваліфікація «вчитель історії, суспільствознавства та права» Диплом доктора пед.наук ДД 006884, виданий 11.10.2017, Диплом кандидата пед.наук ДК 036321, виданий 12.10.2006, Атестат доцента 12ДЦ 022135, виданий 23.12.2008 Підвищення кваліфікації та стажування: захист докторської дисертації 29 червня 2017 р. у спеціалізованій вченій раді Д 26.452.01 Інституту педагогіки НАПН України і отримала диплом доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.01 – Загальна педагогіка та історія педагогіки. Стажкування серпень –

вересень 2020 р.
«Педагогічна і психологічна освіта як компонент освітньої системи в Україні та країнах ЄС» (Польща, м. Влоцлавек, Куявський університет). 6 кредитів, 180 годин. Сертифікат № PSI-31183-KSW from 11.09.2020.
Публікації:
Янченко Т. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 014 «Середня освіта (Історія)». Освітня програма «Педагогіка вищої школи». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2020. 72 с.
Янченко Т.В. Використання засобів музейної педагогіки у процесі викладання історії. Актуальні проблеми історичної освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / редкол.: к.і.н., доц. Н.М.Кузовова (відп. ред.) та ін. Херсон: Вид-во ХДУ, 2021. С. 76–80.
Янченко Т.В. Історико-педагогічні концепти освітніх інновацій: контраверсійний дискурс. Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контраверзи сучасного наукового пізнання / редкол. Топузов О.М., Сисоєва С.О., Діченк Н.П. Київ: Педагогічна думка, 2021. С. 108–110.
Янченко Т. Розширення освітнього простору як технологія навчання у підготовці майбутніх педагогів. Pedagogical and psychological education as a component of the education system in Ukraine and the EU countries. Wloclawek: Cuiavian University, 2020. P. 269–271.
Янченко Т.В. Педологія в Україні та зарубіжжі: теорія і практика: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 456 с.
Янченко Т. Педологія

як провідна науково-практична галузь в Україні у 20-ті – першій половині 30-х років ХХ століття.
Педагогічна підготовка – невтрачене мистецтво: колективна монографія. Черкаси: ФОП Чабаненка Ю.А., 2017. С. 227–273.
Янченко Т.В. До витоків становлення дистанційної освіти. Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії: зб. тез Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю / ред. кол.: Топузов О.М., Сисоєва С.О., Дічек Н.П. Київ: Інститут педагогіки НАПН України, 2020. С. 61–64.
Янченко Т.В. Науково-практична діяльність Ф.А.Бельського у контексті розвитку педології. Філософсько-педагогические проблемы непрерывного образования: сборник научных статей. Могилев: Могилевский государственный университет, 2020. С. 32–41.
Янченко Т.В. Корекційно-педагогічна система В. Кащенко крізь призму проблем сучасної інклюзивної освіти. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. 2020. Випуск 6 (162). Педагогічні науки. С. 190–194. (фахове видання)
Янченко Т. Історико-педагогічні аспекти становлення інклюзивної освіти: український досвід. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Практична філософія і нова українська школа». Київ: Інститут педагогіки АПН України, 2019. С. 50–55.
Янченко Т. Психологія дитинства як предмет

педагогічного дискурсу: історичний аспект. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. 2018. Випуск 150. С. 171–175. (фахове видання).
Участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад):
член спеціалізованої вченої ради Д 79.053.04 по захисту кандидатських дисертацій.
Офіційний опонент на захисті кандидатської та докторської дисертації:
2016 р. – Марчук Марина «Розвиток суспільної опіки дітей та молоді на Буковині (кінець XIX – перша третина XX століття)»;
2017 р. – Шпичак Інна «Проблеми виховання дітей у творчій спадщині Віри Федорівни Шмідт (1889–1937 рр.)»;
2021 р. – Богомолова Марина Юріївна «Феномен «соціальне виховання» в історії педагогіки і освіти України (20 – 30-ті роки XX століття)»,
2021 р. – Міхно Олександр Петрович «Феномен педагогічної характеристики учня у вітчизняній освіті та педагогічній науці (середина XIX – друга половина XX ст.)».
Наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня:
Децюк Тетяна Миколаївна – захист кандидатської дисертації «Формування професійної компетентності у майбутніх соціальних працівників у позааудиторній роботі в умовах вищого навчального закладу», спеціальність 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти).– 2016 р.
Участь у

конференція:
Всеукраїнська
науково-практична
конференція
«Актуальні проблеми
історичної освіти»
(Херсон, 18 березня
2021 р.)

Всеукраїнської
науково-практичної
конференції з
міжнародною участю
«Історія та філософія
освіти в незалежній
Україні: контрверзи
сучасного наукового
пізнання» (Київ,
червень 2021 р.);

Всеукраїнська
науково-практична
конференція з
міжнародною участю
«Творча майстерня
викладача вишу:
здобутки та інновації»
(Херсон, жовтень 2019
р.)

IV Международная
научно-практическая
конференция
«Философско-
педагогические
проблемы
непрерывного
образования»
(Білорусь, Могильов,
Могильвський
державний
університет імені
А.А.Кулешова, квітень
2020).

Всеукраїнська
науково-практична
конференція «Історія
та філософія освіти в
незалежній Україні»:
здобутки та стратегії
(Київ, Інститут
педагогіки НАПН
України, травень
2020).

XXVII Всеукраїнських
педагогічних
інтернет-читаннях
«Василь
Сухомлинський у
діалозі із сучасністю.
Ідеї Василя
Сухомлинського крізь
призму сучасних
освітніх практик:
набутий досвід і
перспективи» (Київ,
ДНПБ імені В.О.
Сухомлинського,
жовтень 2020).
Всеукраїнська
науково-практична
конференція
«Диференціація у
шкільній освіті:
історичний досвід і
сучасні технології»
(Київ, 16 травня 2018
р.).
V Міжнародний

конгрес з спеціальної педагогіки, психології та реабілітології «Діти з особливими потребами в освітньому просторі» (Чернігів, жовтень 2019 р.).

Міжнародна науково-практична конференція «Треті Ушинські читання: освіта і культура в Україні та в діаспорі в історичному розвитку та в умовах викликів інформаційного суспільства» (Чернігів, 30 – 31 травня 2019 р.).
XXVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: методична спадщина педагога в контексті ідей Нової української школи» (Рівне, 27 вересня 2019 р.).

Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В.О.Сухомлинського» (Київ, 7 листопада 2019 р.);
Міжнародна науково-практична конференція «Соціальне виховання: від традицій до сучасності» (Київ, 29 березня 2018 р.).

Наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії:
Янченко Т.В. Педологія в Україні та зарубіжжі: теорія і практика: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 456 с.
Янченко Т. В. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 014 «Середня освіта (Історія)». Освітня програма «Педагогіка вищої школи». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2020. 72 с.
Янченко Т. В. Педагогічні системи і

						<p>технології в інклюзивній освіті: навчально-методичний посібник для студентів. Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки». Освітня програма «Інклюзивна освіта, корекційна педагогіка». Чернігів: НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2019. 96 с.</p> <p>Член редакційної колегії фахового видання: Член редколегії фахового видання Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія «Педагогічні науки». Організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника; робота в закладах загальної середньої освіти: 1991–1995 – вчителька історії у школі № 2 м. Чернігова. Завідувачка кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін. Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт: Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2021 р. у Криворізькому державному педагогічному університеті, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Керівництво науковою роботою студента, який зайняв I місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (2021 р.), спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки. Участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю: Член Громадської організації «Асоціація освітян імені Софії Русової» (Посвідчення № 129).</p>
--	--	--	--	--	--	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні	ПРН	Обов'язкові освітні	Методи навчання	Форми та методи
-----------	-----	---------------------	-----------------	-----------------

результати навчання ОП	відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	компоненти, що забезпечують ПРН		оцінювання
<p><i>ПРН 14. Здатність до творчої, самостійної діяльності, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт, створення проектів та їх публічного захисту.</i></p>	☐	<p>Підготовка та захист кваліфікаційної роботи</p>	<p>Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів</p>	<p>Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження</p>
		<p>Історичне краєзнавство у старшій школі</p>	<p>Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.</p>	<p>Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.</p>
		<p>Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.</p>	<p>Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.</p>
		<p>Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.</p>	<p>Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання</p>	<p>Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту</p>
		<p>Методика навчання історії у старшій школі</p>	<p>За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.</p>	<p>Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.</p>
		<p>Менеджмент у закладах загальної середньої освіти</p>	<p>Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання</p>	<p>Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.</p>
		<p>Сучасні інформаційні</p>	<p>Пояснювально-</p>	<p>Залік;</p>

		технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	ілюстративний, практичний методи.	стандартизовані тести; практичні роботи.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Практичний, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи.	Тести, контрольні роботи, усне опитування, іспит.
		Методологія та організація наукових досліджень	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проекти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік.
<i>ПРН 13. Вміння визначати актуальні напрями педагогічних досліджень, виконувати оригінальні наукові дослідження з педагогіки та методики викладання історії на засадах академічної доброчесності, готувати наукові статті та доповіді з педагогічних та історичних наук, аналізувати інформаційні джерела.</i>	☐	Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік.
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проекти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проекти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Методологія та організація наукових	Пояснювально-ілюстративний;	Залік; усне і письмове опитування;

		досліджень	проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проекти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
<i>ПРН 12. Здатність визначати та аналізувати актуальні проблеми та наукові досягнення в галузі освіти, педагогіки та історичної науки.</i>	☐	Актуальні проблеми педагогіки	За ступенем самостійності й активності пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий, дослідницький. Інтерактивні методи навчання: (моделювання освітніх ситуацій, метод ПРЕС, мозковий штурм, мікрофон).	Контроль засвоєння теоретичних знань (усні відповіді на практичних заняттях); виконання модульної контрольної роботи, співбесіда, виконання практичних завдань, екзамен.
		Методологія та організація наукових досліджень	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проекти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік.
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проекти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проекти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях.

			ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання	Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
<i>ПРН 11. Здатність аналізувати історичні події, явища та процеси у світі загалом та в Україні зокрема.</i>	☐	Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
<i>ПРН 10. Здатність створювати безпечне, рівноправне та психологічно-комфортне освітнє середовище в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</i>	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Методика навчання	За характером пізнавальної	Усна, письмова, тестова

		історії у старшій школі	діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми педагогіки	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
<p><i>ПРН 9. Здатність сприяти розвитку особистості учня, яка має патріотичний світогляд, займає активну громадянську позицію, розуміє виклики глобалізованого світу через засвоєння історичних явищ і процесів, що стосуються історії України XX–XXI ст. та її місця у світі.</i></p>	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми педагогіки	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький;	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації,

			інтерактивні методи навчання.	робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
<i>ПРН 8. Здатність розвивати критичне та творче мислення учнів і формувати їх ціннісне ставлення до подій минулого та сучасного життя.</i>	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.

		Актуальні проблеми педагогіки	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит. Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Тести, контрольні роботи, усне опитування, іспит.	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Практичний, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи.	Тести, контрольні роботи, усне опитування, іспит.
<i>ПРН 5. Здатність забезпечувати набуття учнями закладів загальної середньої освіти системних знань про факти, події, явища в Україні та світі XX–XXI ст. з позицій цінності життя людини і досвіду українського державотворення в контексті світового історичного процесу, здатність поглиблювати інтерес учнів до історії як сфери знань і навчального предмета.</i>	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях;

			завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання	усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
<i>ПРН 6. Здатність добирати і використовувати сучасні інноваційні технології навчання історії, виховання і розвитку учнів.</i>	☐	Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми педагогіки	За ступенем самостійності й активності пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний,	Контроль засвоєння теоретичних знань (усні відповіді на практичних заняттях); виконання модульної контрольної

			репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий, дослідницький. Інтерактивні методи навчання: (моделювання освітніх ситуацій, метод ПРЕС, мозковий штурм, мікрофон).	роботи, співбесіда, виконання практичних завдань, екзамен.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	Пояснювально-ілюстративний, практичний методи.	Залік; стандартизовані тести; практичні роботи.
<i>ПРН 4. Здатність використовувати різноманітні форми і методи навчання історії, розвитку та виховання учнів у закладах загальної середньої освіти.</i>	☐	Актуальні проблеми педагогіки	За ступенем самостійності й активності пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий, дослідницький. Інтерактивні методи навчання: (моделювання освітніх ситуацій, метод ПРЕС, мозковий штурм, мікрофон).	Контроль засвоєння теоретичних знань (усні відповіді на практичних заняттях); виконання модульної контрольної роботи, співбесіда, виконання практичних завдань, екзамен.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних

			навчання.	заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
<i>ПРН 3. Знання та розуміння теорії, методики і методології наукових досліджень з педагогіки та методики навчання історії на засадах академічної доброчесності.</i>	☐	Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів.	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження.
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Методологія та організація наукових досліджень	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи;

				усна відповідь; письмова робота.
ПРН 2. Знання теоретичних і практичних основ інноваційних освітніх технологій та їх використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики.
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів.	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми педагогіки	За ступенем самостійності й активності пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий, дослідницький. Інтерактивні методи навчання: (моделювання освітніх ситуацій, метод ПРЕС, мозковий штурм, мікрофон).	Контроль засвоєння теоретичних знань (усні відповіді на практичних заняттях); виконання модульної контрольної роботи, співбесіда, виконання практичних завдань, екзамен.
		Менеджмент у закладах загальної середньої освіти	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання	Залік; усне і письмове опитування; індивідуальні завдання; доповіді; студентські презентації виконаних завдань; активна робота на практичних заняттях; виконання поточних самостійних робіт; творча робота; студентські проєкти, презентації та виступи; усна відповідь; письмова робота.
		Сучасні інформаційні технології та методика застосування комп'ютерної техніки в освітньому процесі та наукових дослідженнях	Пояснювально-ілюстративний, практичний методи.	Залік; стандартизовані тести; практичні роботи.
		Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Пояснювально-ілюстративний, практичні, інтерактивні методи.	Тести, контрольні роботи, усне опитування, іспит
ПРН 1. Знання провідних засад теорії навчання та методики навчання історії.	☐	Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу.	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики
		Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях,

				виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Методика навчання історії у старшій школі	За характером пізнавальної діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	Усна, письмова, тестова перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
		Актуальні проблеми педагогіки	За ступенем самостійності й активності пізнавальної діяльності студентів: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний метод, частково-пошуковий, дослідницький. Інтерактивні методи навчання: (моделювання освітніх ситуацій, метод ПРЕС, мозковий штурм, мікрофон).	Контроль засвоєння теоретичних знань (усні відповіді на практичних заняттях); виконання модульної контрольної роботи, співбесіда, виконання практичних завдань, екзамен.
ПРН 7. Здатність формувати у здобувачів освіти навички самостійної роботи.	☐	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	Дослідницький, проблемно-пошуковий методи, самостійна роботи студентів	Захист кваліфікаційної роботи, презентація результатів дослідження.
		Виробнича (педагогічна) практика у ЗЗСО	Практичні методи навчання, моделювання освітнього процесу	Залік, перевірка результатів практики, презентація результатів практики
		Науково-дослідна практика	Дослідницький, практичні методи навчання, самостійна роботи студентів.	Презентація і захист результатів практики, залік
		Історичне краєзнавство у старшій школі	Словесні методи навчання (лекція, бесіда); практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій); проблемний виклад матеріалу; дослідницький метод навчання.	Усне опитування, участь у груповій роботі; творчі роботи, презентації; контрольна робота; студентські проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота.
		Актуальні проблеми новітньої історії України у старшій школі	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проєкти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
		Історіографія всесвітньої історії XX – XXI ст.	Інтерактивні методи навчання (диспут, моделювання освітніх ситуацій). Словесні методи навчання (лекція, бесіда). Практичні методи навчання (виконання творчих завдань, підготовка доповідей, презентацій). Проблемний виклад матеріалу. Дослідницький метод навчання	Усне опитування, участь у груповій роботі, робота на лекціях. Написання письмових робіт (есе), проєкти, презентації та виступи на практичних заняттях; усна відповідь; письмова робота. Складання іспиту.
		Методика навчання	За характером пізнавальної	Усна, письмова, тестова

	історії у старшій школі	діяльності: аналітичні, індуктивні, дедуктивні; -за рівнем самостійності навчальної діяльності: проблемного викладу і частково-пошукові; -за характером сприйняття: словесні, наочні, практичні.	перевірка та практичний контроль, іспит в усній, письмовій чи тестовій формі.
	Актуальні проблеми педагогіки	Пояснювально-ілюстративний; проблемний; проблемно-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи навчання. Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проекти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.	Усне опитування, індивідуальні завдання, доповіді, студентські проекти-презентації, робота на лекційних заняттях, виступи на практичних заняттях, виконання завдань самостійної роботи, іспит.
	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Практичний, пояснювально-ілюстративний, інтерактивні методи.	Тести, контрольні роботи, усне опитування, іспит.